

(สำเนา)

เลขที่รับ ๔/๒๕๕๒ วันที่ ๔ ก.พ. ๒๕๕๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๗๙๙

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความเห็นชอบกรอบการเจรจาการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนไทย - ลาว

ในกรอบของคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย - ลาว และกลไกอื่น ๆ ของไทยภายใต้กรอบนี้

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย กรอบการเจรจา และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติเห็นชอบให้เสนอกรอบการเจรจาการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนไทย - ลาว ตลอดแนว ในกรอบของคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย - ลาว และกลไกอื่น ๆ ของไทยภายใต้กรอบนี้ มาเพื่อรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอกรอบการเจรจา ดังกล่าว มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

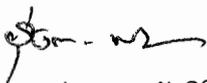
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิชิตี)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

ธนพร พิมพ์

 ทาน

 ตรวจ

(ร่าง)

กรอบการเจรจา

การสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนไทย-ลาวตลอดแนว ในกรอบของคณะกรรมการเขตแดนร่วม
ไทย-ลาว และกลไกอื่น ๆ ของไทยภายใต้กรอบนี้

ให้คณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย-ลาว (ฝ่ายไทย) และกลไกอื่น ๆ ของไทย
ภายใต้กรอบนี้เจรจากับฝ่ายลาวเพื่อสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนไทย-ลาว ตลอดแนว
ให้เป็นไปตามอนุสัญญาวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1904 ความตกลงวันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ.1904
สนธิสัญญาวันที่ 23 มีนาคม ค.ศ. 1907 และพิธีสารแนบท้าย อนุสัญญาวันที่ 25 สิงหาคม
ค.ศ. 1926 และแผนที่ที่จัดทำขึ้นตามความตกลงทุกฉบับที่กล่าวถึงข้างต้น

**รายการเอกสารประกอบการชี้แจง “กรอบการเจรจาการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนไทย-ลาว
ตลอดแนวในกรอบของคณะกรรมการจัดการเขตแดนร่วมไทย-ลาว และกลไกอื่นๆ ของไทยภายใต้กรอบนี้”**

	หน้า
1. อนุสัญญาระหว่างสยามกับฝรั่งเศสแก้ไขเพิ่มเติมข้อบทแห่งสนธิสัญญา ฉบับลงวันที่ 3 ตุลาคม รัตนโกสินทรศก 112 (ปี ค.ศ. 1893) ว่าด้วยดินแดนกับข้อตกลงอื่น ๆ ฉบับลงนาม ณ กรุงปารีส เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก 122 (ค.ศ. 1904)	1
2. ความตกลงระหว่างกรุงสยามกับกรุงฝรั่งเศสเพื่อเพิ่มเติมและแก้ไขข้อ I และ II ของอนุสัญญา ลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1904 ว่าด้วยเขตแดนระหว่างดินแดนของทั้งสองประเทศ ลงนาม ณ กรุงปารีส วันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ. 1904 (คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)	13
3. สนธิสัญญาระหว่างสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยามกับประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส ฉบับลงนาม ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 23 มีนาคม รัตนโกสินทรศก 125 (ค.ศ. 1907)	17
4. พิธีสารว่าด้วยการปักปันเขตแดนแนบท้ายสนธิสัญญา ฉบับลงวันที่ 23 มีนาคม รัตนโกสินทรศก 125 (ค.ศ. 1907)	20
5. อนุสัญญาระหว่างสยามกับฝรั่งเศสเพื่อวางระเบียบความเกี่ยวพันระหว่างสยามกับอินโดจีน ลงนาม ณ กรุงเทพฯ วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2469 (ค.ศ. 1926) ได้แลกเปลี่ยนสัตยาบันกัน ณ กรุงเทพฯ วันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2470	27
6. ความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เกี่ยวกับการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนตลอดแนวร่วมกัน ลงนามวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2539	47
7. ตัวอย่างแผนที่ มาตรฐาน 1: 200,000 ซึ่งจัดทำขึ้นตามผลงานของคณะกรรมการ ปักปันสยาม-ฝรั่งเศส ภายใต้สนธิสัญญาลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1904	58
8. ตัวอย่างแผนที่ มาตรฐาน 1: 200,000 ซึ่งจัดทำขึ้นตามผลงานของคณะกรรมการ ปักปันสยาม-ฝรั่งเศส ภายใต้สนธิสัญญาและพิธีสารว่าด้วยการปักปันเขตแดนแนบท้าย สนธิสัญญา ลงวันที่ 23 มีนาคม ค.ศ. 1907	60
7. ตัวอย่างแผนที่ที่จัดทำขึ้นตามอนุสัญญาระหว่างสยามกับฝรั่งเศสเพื่อวางระเบียบความเกี่ยวพัน ระหว่างสยามกับอินโดจีนลงนาม ณ กรุงเทพฯ วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2469 (ค.ศ. 1926)	61

หนังสือสัญญา

ระหว่างกรุงสยามกับกรุงฝรั่งเศส

ซึ่งได้ลงชื่อกันที่กรุงปารีส

ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๑๒๒*

สมเด็จพระเจ้ากรุงสยาม แลท่านประธานาธิบดีรีพับลิกฝรั่งเศส มีความปรารถนาจะผูกพันธ์ทางไมตรี แลจะให้ความไว้วางใจซึ่งมีอยู่ต่อกันในระหว่างประเทศทั้งสองมั่นคงขึ้น แลเพื่อจะระงับความยากบางอย่างซึ่งได้เกิดขึ้นจากการที่ตีความหมายของหนังสือสัญญาใหญ่น้อยที่ได้ทำไว้ ณ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๑๒ จึงได้ตกลงทำหนังสือสัญญา น้อยขึ้นใหม่ฉบับหนึ่ง เพื่อประโยชน์จึงได้แต่งตั้งผู้มีอำนาจเต็มทั้งสองฝ่าย คือ

ฝ่ายสมเด็จพระเจ้ากรุงสยามนั้น

พระยาสุริยานุวัตรอรรคราชทูตพิเศษ แลผู้มีอำนาจเต็มของสมเด็จพระเจ้ากรุงสยาม ณ สำนักท่านประธานาธิบดีรีพับลิกฝรั่งเศส เครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎสยามชั้นที่หนึ่ง แลเครื่องอิสริยาภรณ์เลยองคอนเนอร์ชั้นที่สอง ฯลฯ ฯลฯ ฯลฯ

ฝ่ายท่านประธานาธิบดีรีพับลิกฝรั่งเศสนั้น

มองซีเออร์เทโอฟิลเคลาสเซเคปุเต เสนาบดีว่าการต่างประเทศ ฯลฯ ฯลฯ ฯลฯ

ผู้ซึ่งเมื่อได้ส่งหนังสือมอบอำนาจให้ตรวจดูซึ่งกันแลกัน เห็นเป็นอันถูกต้องแบบอย่างดีแล้ว ได้ปรึกษาตกลงกันทำสัญญาเป็นข้อตั้งต่อไปนี้

ข้อ ๑

เขตแดนในระหว่างกรุงสยามกับกรุงกัมพูชานั้น ตั้งตั้งแต่ปากคลองสกุญโรลุอส ข้างฝั่งซ้ายทเลสาป เป็นเส้นเขตแดนตรงทิศตะวันออก ไปจนบรรจบถึงคลองกะพงจาม ตั้งแต่ที่นั่นต่อไปเขตแดนเป็นเส้นตรงทิศเหนือขึ้นไปจนบรรจบถึงภูเขาพนมตงรัก (คือภูเขาบรรทัด) ต่อนั้นไปเขตแดนเนื่องไปตามแนวยอดภูเขาบันน้าในระหว่างดินแดนน้ำตกน้ำแสน

* หนังสือประชุมกฎหมายประจำศก เล่มเพิ่มเติม หน้า ๑๒๑

แลคินแดนน้ำตกแม่โขงฝ่ายหนึ่ง กับคินแดนน้ำตกน้ำมูนอีกฝ่ายหนึ่ง จนบรรจบถึงภูเขา
ผาค้าง แล้วต่อเนื่องไปข้างทิศตะวันออกตามแนวยอดภูเขาจนบรรจบถึงแม่โขง ตั้งแต่ที่
บรรจบนั้นขึ้นไปแม่โขงเป็นเขตรแดนของกรุงสยาม ตามความข้อ ๑ ในหนังสือสัญญาใหญ่
ณ วันที่ ๓ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๑๒

ข้อ ๒

ฝ่ายเขตรแดนในระหว่างเมืองหลวงพระบางข้างฝั่งขวาแม่น้ำโขงแลเมืองพิไชยกับ
เมืองน่านนั้น เขตรแดนตั้งต้นแต่ปากน้ำเฮียงที่แยกจากแม่น้ำโขงเนื่องไปตามกลางลำน้ำ
แม่เฮียง จนถึงที่แยกปากน้ำตางเลยขึ้นไปตามลำน้ำตางจนบรรจบถึงยอดภูเขาบ้านน้ำ ใน
ระหว่างคินแดนน้ำตกแม่โขง แลคินแดนน้ำตกแม่น้ำเจ้าพระยา ตรงที่แห่งหนึ่งที่อยู่
แดนคิน ตั้งแต่ที่เขตรแดนต่อเนื่องขึ้นไปทางทิศเหนือตามแนวยอดภูเขาบ้านน้ำในระหว่าง
คินแดนน้ำตกแม่โขง แลคินแดนน้ำตกแม่น้ำเจ้าพระยา จนบรรจบถึงปลายน้ำควบแล้ว
เขตรต่อแดนเนื่องไปตามลำน้ำควบจนบรรจบกับแม่น้ำโขง

ข้อ ๓

จะได้กำหนดเขตรแดนในระหว่างกรุงสยาม กับคินแดนที่เป็นแผ่นดินอินโดจีน
ฝั่งเศส รัฐบาลทั้งสองฝ่ายที่ได้ทำสัญญากันนี้ ต่างจะตั้งข้าหลวงผสมกันไปทำการกำหนด
เขตรแดนนี้ การกำหนดเขตรแดนนี้ จะทำลงตามเขตรแดนที่ได้กำหนดไว้ในข้อ ๑ แล
ข้อ ๒ ทั้งจะกำหนดลงในคินแดนที่อยู่ในระหว่างทะเลสาบกับทะเล

เพื่อจะกระทำให้การของข้าหลวงผสมสะดวกขึ้น แลเพื่อหลีกเลี่ยงเสียจากความยาก
ทุกสิ่งทุกอย่างที่อาจเกิดขึ้นได้ในการกำหนดเขตรแดนในคินแดนซึ่งอยู่ในทะเลสาบแลทะเลนั้น
เมื่อก่อนที่จะตั้งข้าหลวงผสม รัฐบาลทั้งสองฝ่ายจะตกลงกันเสียก่อนว่า จะกำหนดที่สำคัญ
แห่งใดเป็นที่หมายกำหนดเขตรแดนในคินแดนนี้ แห่งใดในเขตรแดนที่จะจกทะเลเป็นต้น

จะได้ตั้งข้าหลวงผสม แลข้าหลวงที่จะตั้งต้นทำการใน ๔ เดือน ภายหลังจากวันรับ
อนุญาตใช้หนังสือสัญญานี้

ข้อ ๔

รัฐบาลสยามยอมเสียสละอำนาจ ซึ่งเป็นเจ้าของแผ่นดินเมืองหลวงพระบางที่อยู่
ข้างฝั่งแม่น้ำโขง

เรือค้าขายแลแพไม้ ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของคนไทยมีอำนาจที่จะขึ้นล่องได้โดยสะดวก
ปราศจากการขัดขวาง ในคอนแม่น้ำโขงซึ่งไหลตลอดที่ดินแดนของเมืองหลวงพระบาง

ข้อ ๕

เมื่อได้ตกลงกันตามข้อความซึ่งได้กล่าวไว้ในข้อ ๓ ตอนที่ ๒ ว่าด้วยเรื่องการกำหนด
เขตแดนในระหว่างทเลสาบแลทะเลแล้ว แลเมื่อรัฐบาลสยามได้แจ้งความให้เจ้าพนักงาน
ฝรั่งเศสทราบโดยทางราชการว่าที่ดินแดนซึ่งเป็นผลแห่งการที่จะได้ตกลงกัน กับที่ดินแดน
ซึ่งอยู่ข้างทิศตะวันออกของเขตแดนตามที่ได้กำหนดลงไว้ในข้อ ๑ ข้อ ๒ ในหนังสือสัญญา
ฉบับนี้ว่า เจ้าพนักงานฝรั่งเศสจะรับเอาได้เมื่อใดแล้ว กองทหารฝรั่งเศสซึ่งได้เข้าตั้งอยู่ใน
เมืองจันทบุรีชั่วคราวหนึ่งคราวหนึ่ง ตามหนังสือสัญญาวันที่ ๒ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๑๒
จะออกจากเมืองจันทบุรีในทันใด

ข้อ ๖

ข้อสัญญา ข้อ ๔ ในหนังสือสัญญาใหญ่วันที่ ๓ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๑๒ นั้น
เป็นอันยกเลิก เปลี่ยนเป็นข้อสัญญาตามความต่อไปนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้ากรุงสยามทรงรับสัญญาว่า พลทหารซึ่งจะได้โปรดเกล้า
โปรดกระหม่อมให้ส่งไป หรือจะให้ตั้งประจำอยู่ในเขตแคว้นลุ่มน้ำตกแม่โขง ข้างฝ่าย
กรุงสยามนั้นจะเป็นพลทหารชาติไทยอยู่ในใต้บังคับนายทหารชาติไทยเสมอ มีความยกเว้น
อย่างเดียวกับสัญญาข้อนี้ให้เป็นประโยชน์แก่ตำรวจภูธรไทย ซึ่งนายทหารชาติเดนมาร์ก
บังคับอยู่ในขณะนี้ ถ้ารัฐบาลสยามปรารถนาจะเปลี่ยนนายทหารเหล่านั้นให้เป็นนายทหารของ
ชาติอื่น รัฐบาลสยามจะปรึกษาให้ตกลงกันกับรัฐบาลฝรั่งเศสก่อน

ในเรื่องที่เกี่ยวข้องด้วยแขวงเมืองพระตะบอง เมืองเสียมราฐ เมืองศรีโสภณนั้น
รัฐบาลสยามสัญญาจะให้มีแต่กองพลตระเวร ซึ่งเป็นที่ต้องการสำหรับรักษาความสงบ
เรียบร้อย คนที่จะให้เป็นพลกองตระเวรนี้จะเกณฑ์เอาแต่ล้วนที่เป็นชาวเมือง ณ ที่นั้น

ข้อ ๓

ถ้าในกาลภายหน้า รัฐบาลสยามปรารถนาจะทำท่าเรือ คลอง ทางรถไฟ ที่ในดินแดนลุ่มน้ำตกแม่โขงข้างฝ่ายของกรุงสยาม (มีทางรถไฟที่จะให้เป็นทางติดต่อจากกรุงเทพฯ ไปถึงที่แห่งใดในแคว้นแคว้นลุ่มน้ำนั้นโดยฉะเพาะ) แม้ว่าจะทำการเหล่านี้ไปมิได้แต่โดยลำพังเจ้าพนักงานไทยโดยทุนของไทย รัฐบาลสยามจะปรึกษาให้ตกลงกันกับรัฐบาลฝรั่งเศส ส่วนการที่จะทำสำหรับให้การต่าง ๆ ที่กล่าวนี้เป็นผลประโยชน์ซึ่งกันก็เหมือนกัน

ในการที่จะใช้ท่าเรือ คลอง ทางรถไฟ ในแคว้นแคว้นน้ำตกแม่โขงข้างฝ่ายของกรุงสยามก็ดี ทั้งภายในพระราชอาณาเขตต์นอกไปจากแคว้นแคว้นนี้ก็ดี เป็นความเข้าใจกันว่า จะไม่ตั้งพิศอกเก็บเงินให้ต่างกัน ให้เป็นการผิดไปจากหลักถาน ซึ่งจะต้องทำให้เสมอกันในการค้าขาย ดังได้สัญญาไว้ในหนังสือสัญญาทั้งหลายที่กรุงสยามได้ลงชื่อ

ข้อ ๔

ในที่ที่จะทำการให้สำเร็จไปตามความข้อ ๖ ของหนังสือสัญญาใหญ่ วันที่ ๓ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๑๒ นั้น รัฐบาลสยามจะอนุญาตที่ดินเป็นขนาดกว้างยาว ตามซึ่งจะได้กำหนดให้แก่รัฐบาลบริบัตติก ฌ ที่ต่าง ๆ ข้างฝั่งขวาของแม่น้ำโขง คือ

ที่ เชียงคาน หนองคาย เมืองสนัยบุรี ที่ ๆ ปากน้ำคาน (ฝั่งขวาหรือฝั่งซ้าย) บ้านมุกดาหาร เมืองเขมราฐ กับที่ปากน้ำมูน (ฝั่งขวาหรือฝั่งซ้าย)

รัฐบาลทั้งสองได้ตกลงกันจัดแจงเอาออกเสียซึ่งสิ่งซึ่งกีดกันไม่ให้เรือเดิน ได้สะดวกในลำน้ำมูน ตอนที่อยู่ในระหว่างพินุลกับแม่น้ำโขง ถ้าเห็นว่าการนั้นจะทำให้สำเร็จไปไม่ได้ หรือว่าจะเปลืองเงินเกินไป รัฐบาลทั้งสองจะช่วยกันจัดแจงทำทางบกให้ไปมาถึงกันได้ ในระหว่างเมืองพินุลแลแม่น้ำโขง

รัฐบาลทั้งสองจะตกลงกันด้วยว่า ในระหว่างเมืองจำปาศักดิ์กับเขตร์แดนเมืองหลวงพระบาง ดังที่ได้กำหนดลงในข้อ ๒ ของหนังสือสัญญานี้ จะให้มีทางรถไฟขึ้นใช้แทนการเดินเรือที่ไม่สะดวกในแม่น้ำโขง ถ้ายอมรับกันว่าเป็นที่ต้องการ

ข้อ ๘

ตั้งแต่เที่ยงวันไป เป็นการตกลงกันแล้วว่า รัฐบาลทั้งสองจะช่วยให้มีทางรถไฟตั้งแต่เมืองพนมเปญไปถึงเมืองพระตะบองขึ้นให้ได้โดยสะดวก การก่อสร้างแลการที่จะกระทำให้มีผลประโยชน์ขึ้นนั้นรัฐบาลทั้งสองจะทำเองโดยลำพัง ส่วนการในที่ดินแดนของรัฐบาลใด รัฐบาลนั้นรับทำ หรือรัฐบาลทั้งสองจะยินยอมพร้อมกันให้บริษัทไทยปนกับฝรั่งเศสบริษัทใด ทำก็ได้

รัฐบาลทั้งสองได้เห็นด้วยกันแล้วว่าเป็นการจำเป็นที่จะทำการเพื่อจะให้ทางน้ำในคลองเมืองพระตะบอง ในระหว่างทะเลสาบกับเมืองนั้นตั้งขึ้น เพื่อจ้ะรัฐบาลฝรั่งเศสพร้อมตัวที่จะให้เอเยนต์ที่เป็นช่างซึ่งรัฐบาลสยามอาจจะต้องการใช้ทั้งสำหรับที่จะทำการและรักษาการที่กล่าวนี้ด้วย

ข้อ ๑๐

รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยอมรับรายชื่อของคนในบังคับฝรั่งเศส เช่น กับที่มีอยู่แล้วเดี๋ยวนี้ ยกเว้นเสียแต่คนจำพวกที่จะได้ยอมรับกันทั้งสองฝ่ายได้เข้าจดทะเบียนอยู่ในรายชื่อนั้นโดยเหตุอันมิชอบธรรม เจ้าพนักงานฝรั่งเศสจะได้ส่งสำเนารายชื่อเหล่านี้ให้แก่เจ้าพนักงานไทย

บุตรหลานของคนอยู่ในบังคับ ซึ่งเข้าอยู่ในใต้อำนาจศาลฝรั่งเศสเช่นนี้ จะไม่มีอำนาจที่จะอ้างเข้าอยู่ในทะเบียนได้ ถ้าหากว่าคนเหล่านั้นไม่ได้ตกเป็นคนอยู่ในจำพวกซึ่งได้กำหนดไว้ในข้อสัญญาต่อความขึ้นไปในหนังสือสัญญาน้อยฉบับนี้

ข้อ ๑๑

คนกำเนิดในประเทศเอเชีย เกิดในดินแดนซึ่งอยู่ในใต้อำนาจปกครองโดยตรงของกรุงฝรั่งเศส หรือในดินแดนที่อยู่ในความป้องกันของกรุงฝรั่งเศสนั้น จะมีอำนาจที่จะรับความป้องกันของฝรั่งเศสได้ ยกเว้นเสียแต่ผู้ซึ่งได้เข้ามาตั้งอยู่ในกรุงสยามเมื่อก่อนเวลาที่ดินแดนที่กำเนิดของคนเหล่านั้นได้เข้าอยู่ในอำนาจปกครองหรือความป้องกันของฝรั่งเศส

ความป้องกันฝรั่งเศสจะมีไปถึงเพียงบุตรของคนเหล่านั้น แต่จะไม่มีแผ่ต่อไปถึงหลานของคนเหล่านั้น

ข้อ ๑๒

ในการเกี่ยวข้องด้วยอำนาจศาล ซึ่งตั้งแต่วันที่ไปคนฝรั่งเศสแลคนในบังคับฝรั่งเศส ในกรุงสยาม จะต้องเข้าอยู่ในใต่บังคับโดยไม่มีที่ยกเว้นเลยนั้น รัฐบาลทั้งสองได้ตกลงกัน ทำข้อสัญญาตั้งที่จะกล่าวต่อไปนี้ ขึ้นใช้แทนข้อสัญญาที่มีอยู่แต่ก่อน

๑. ในความอาญา คนฝรั่งเศสหรือคนในบังคับฝรั่งเศสจะอยู่ในใต่บังคับตราการ ศาลฝรั่งเศสเท่านั้น

๒. ในความแพ่ง คดีทั้งปวงซึ่งคนไทยเป็นโจทก์ฟ้องคนฝรั่งเศสหรือคนในบังคับ ฝรั่งเศส จะต้องฟ้องต่อศาลกงสุลฝรั่งเศส

คดีทั้งปวงซึ่งคนไทยเป็นจำเลย ศาลไทยสำหรับพิจารณาคดีความต่างประเทศซึ่ง ได้ตั้งไว้ ณ กรุงเทพ ฯ จะพิจารณาคัดสิน

ยกเว้นเสียแต่ที่ในมณฑลเมืองนครเชียงใหม่ นครลำปาง นครลำพูน นครน่าน ความอาญาและความแพ่งทั้งปวง ซึ่งคนในบังคับฝรั่งเศสมีคดี ศาลต่างประเทศไทยจะ พิจารณาคัดสิน แต่เป็นความเข้าใจกันว่า ในคดีความทั้งปวงนี้ กงสุลฝรั่งเศสมีอำนาจที่จะ ไปอยู่ในศาลเมื่อเวลาชำระได้ หรือจะให้มีผู้แทนผู้หนึ่งซึ่งได้รับอำนาจสมควรแล้วไปอยู่ ที่ศาลในเวลาชำระก็ได้ แลเมื่อเห็นว่าเป็นการสมควรแก่ผลประโยชน์ของความยุติธรรม จะทำความแนะนำหักท้วงขึ้นได้ทุกอย่าง

ในคดีความซึ่งคนฝรั่งเศสหรือคนในบังคับฝรั่งเศสเป็นจำเลยนั้น ถ้าในระหว่างความ พิจารณา กงสุลฝรั่งเศสเห็นเป็นเวลาสมควรที่จะขอถอนคดีความนั้นออกเสีย โดยทางที่จะ ทำหนังสือขอไปเมื่อใดก็ได้

คดีความนี้ก็ต้องส่งต่อไปยังศาลกงสุลฝรั่งเศส ซึ่งตั้งแต่เวลานั้นไปจะพิจารณาคดี นั้นใต่ตามลำพัง แลเจ้าพนักงานไทยจะสงเคราะห์ช่วยระแก้ศาลนั้นด้วย

การฟ้องอุทธรณ์ต่อคำตัดสินทั้งปวงของศาลสำหรับพิจารณาคดีความต่างประเทศคดี ของศาลต่างประเทศสำหรับมณฑลที่ ๔ ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นก็ดี จะต้องไปฟ้องอุทธรณ์ที่ศาล อุทธรณ์ ณ กรุงเทพ ฯ

ข้อ ๑๓

ในกาลภายนำ เรื่องการที่ชาวประเทศเอเชียซึ่งมิได้เกิดในดินแดนที่ตรงอยู่ในอำนาจหรือในดินแดนที่อยู่ในความป้องกันของกรุงฝรั่งเศส หรือผู้ซึ่งมิได้เปลี่ยนชาติโดยถูกต้องตามกฎหมาย จะเข้าเป็นคนอยู่ในความป้องกันของฝรั่งเศสได้นั้น รัฐบาลของบริบัตติกจะไ้รับอำนาจเท่ากับอำนาจซึ่งกรุงสยามจะยอมให้แก่ประเทศหนึ่งประเทศใดในกาลภายนำ

ข้อ ๑๔

ข้อความทั้งหลายซึ่งมีอยู่ในหนังสือสัญญาใหญ่สัญญาน้อยแลสัญญาที่ปวงแต่ก่อนมาในระหว่างกรุงสยามกับกรุงฝรั่งเศสที่หนังสือสัญญาฉบับนั้นมิได้เปลี่ยนแปลงเสียนั้น ยังคงใช้ได้อยู่โดยเดิม

ข้อ ๑๕

ถ้าเกิดความขัดข้องไม่เห็นต้องกันในความหมายของหนังสือสัญญาซึ่งได้เขียนขึ้นในภาษาฝรั่งเศส แลภาษาไทยนี้ ภาษาฝรั่งเศสจะเป็นหลักข้างเดียว

ข้อ ๑๖

หนังสือสัญญาฉบับนี้ ต้องมีอนุญาติในกำหนด ๔ เดือนตั้งแต่วันที่ไ้ลงชื่อหรือให้เร็วกว่านั้น ถ้าจะกระทำไ้

ในการที่จะให้เป็นพะยานสำคัญนั้น ผู้มีอำนาจเต็มทั้งสองฝ่ายไ้ลงชื่อไว้ในหนังสือสัญญา และไ้ประทับตราลงไว้ด้วยกัน

ไ้ทำที่กรุงปารีส (เป็นสองฉบับเหมือนกัน)

ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๑๒๒

(ประทับตราแลเซ็น) พระยาสุริยา

(ประทับตราแลเซ็น) เศลคาสเช

Convention
entre
la France et le Siam Modifiant
les Stipulations du Traité du 3 Octobre 1893,
Concernant des Territoires et des Autres Arrangements.
Signé à Paris, le 13 Février 1904.*

[Ratifications échangées à Paris, le Décembre 1904.]

Le Président de la République Française et Sa Majesté le Roi de Siam, désireux de rendre plus étroites et plus confiantes les relations d'amitié qui existent entre leurs deux pays et de régler certaines difficultés qui s'étaient élevées sur l'interprétation du Traité et de la Convention du 3 Octobre, 1893, ont décidé de conclure une nouvelle Convention et ont nommé à cet effet pour leurs Plénipotentiaires, savoir :

Le Président de la République Française, M. Théophile Delcassé, Député, Ministre des Affaires étrangères, etc.; et

Sa Majesté le Roi de Siam, Phya Suriya Nuvat, son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près le Président de la République Française, décoré de la première classe de l'Ordre Royal de la Couronne de Siam, Grand officier de l'Ordre National de la Légion d'Honneur, etc.

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes :—

ARTICLE I

La frontière entre le Siam et le Cambodge part, sur la rive gauche du Grand-Lac, de l'embouchure de la Rivière Stung-Roluos; elle suit le parallèle de ce point dans la direction de l'est jusqu'à la rencontre de la Rivière Prék-Kompong-Tiam, puis remontant vers le nord, elle se confond avec le méridien de ce point de rencontre jusqu'à la chaîne de montagnes Pnom-Dang-Rek. Delà elle suit la ligne de partage des eaux entre les bassins du Nam-Sen et du Mékong, d'une part, et au Nam-Moun d'autre part, et rejoint la chaîne Pnom-Padang dont elle suit la crête vers l'est jusqu'au Mékong. En amont de ce point le Mékong reste la frontière du Royaume de Siam, conformément à l'Article I du Traité du 3 Octobre, 1893.

ARTICLE II

Quant à la frontière de Luang-Prabang, rive droite, et les provinces de Muang-Phichi et Mung-Nan, elle part du Mékong à son confluent avec Nam-Huong et, suivant le thalweg

* Taken from the official file of Archives Division, Ministry of Foreign Affairs, Thailand.

de cette rivière jusqu'à son confluent avec le Nam-Tang, remontant ensuite le cours du dit Nam-Tang, elle atteint la ligne de partage des eaux entre les bassins du Mékong et celui de la Ménam en un point situé près de Pou-Dène-Dine. A partir de ce point elle remonte vers le nord, suivant la ligne de faite entre les deux bassins jusqu'aux sources de la Rivière Nam-Kop, dont elle suit le cours jusqu'à sa rencontre avec le Mékong.

ARTICLE III

Il sera procédé à la délimitation des frontières entre le Royaume de Siam et les territoires formant l'Indo-Chine Française. Cette délimitation sera effectuée par des Commissions Mixtes composées d'officiers nommés par les deux pays contractants. Le travail portera sur la frontière déterminée par les Articles I et II, ainsi que sur la région comprise entre le Grand-Lac et la mer.

En vue de faciliter les travaux des Commissions et en vue d'éviter toute possibilité de difficulté dans la délimitation de la région comprise entre le Grand-Lac et la mer, les deux Gouvernements se mettront d'accord, avant la nomination des Commissions Mixtes, pour fixer les points principaux de la délimitation dans cette région, notamment le point où la frontière atteindra la mer.

Les Commissions Mixtes seront nommées et commenceront leurs travaux dans les quatre mois après la ratification de la présente Convention.

ARTICLE IV

Le Gouvernement Siamois renonce à toute prérogative de suzeraineté sur les territoires du Luang-Prabang situés sur la rive droite du Mékong.

Les bateaux de commerce et les trains de bois appartenant à des Siamois auront le droit de naviguer librement sur la partie du Mékong traversant le territoire du Luang-Prabang.

ARTICLE V

Aussitôt que l'accord prévu par l'Article III, paragraphe 2, et relatif à la délimitation de la frontière entre le Grand-Lac et la mer, aura été établi, et aussitôt qu'il sera officiellement notifié aux autorités Françaises que les territoires situés à l'est de la frontière, telle qu'elle est indiquée aux Articles I et II du présent Traité, se trouvent à leur disposition, les troupes Françaises qui occupent provisoirement Chantaboun, en vertu de la Convention du 3 Octobre, 1893, quitteront cette Ville.

ARTICLE VI

Les dispositions de l'Article IV du Traité du 3 Octobre, 1893, seront remplacées par celles qui suivent :

Sa Majesté le Roi de Siam prend l'engagement que les troupes qu'elle enverra ou entretiendra dans tout le bassin Siamois du Mékong seront des troupes de nationalité Siamoise, commandées par des officiers de cette nationalité. Il n'est fait exception à cette règle qu'en faveur de la gendarmerie Siamoise, actuellement commandée par des officiers Danois. Dans le cas où le Gouvernement Siamois voudrait substituer à ces officiers des étrangers appartenant à une autre nationalité, il devrait s'entendre au préalable avec le Gouvernement Français.

En ce qui concerne les provinces de Siem-Reap, de Battambang, et de Sisophon, le Gouvernement Siamois s'engage à n'y entretenir que les contingents de police nécessaires pour le maintien de l'ordre. Ces contingents seront recrutés exclusivement sur place parmi les indigènes.

ARTICLE VII

A l'avenir, dans la partie Siamoise du bassin du Mékong, le Gouvernement Royal, s'il désire exécuter des ports, canaux, chemins de fer (notamment des chemins de fer destinés à relier la capitale à un point quelconque de ce bassin), se mettra d'accord avec le Gouvernement Français, dans le cas où ces travaux ne pourraient être exécutés exclusivement par un personnel et avec des capitaux Siamois. Il en serait naturellement de même pour l'exploitation des dites entreprises.

En ce qui concerne l'usage des ports, canaux, chemins de fer, aussi bien dans la partie Siamoise du bassin du Mékong, que dans le reste du Royaume, il est entendu qu'aucun droit différentiel ne pourra être établi contrairement au principe de l'égalité commerciale inscrite dans les Traités signés par le Siam.

ARTICLE VIII

En exécution de l'Article VI du Traité du 3 Octobre, 1893, des terrains d'une superficie à déterminer seront concédés par le Gouvernement Siamois au Gouvernement de la République aux points suivants situés sur la rive droite du Mékong :

Zieng-Khan, Non-Khay, Muong-Saniabouri, embouchure de Nam-Khan (rive droite ou rive gauche), Bang-Mouk-Dahan, Kemmarat et embouchure du Nam-Moun (rive droite ou rive gauche).

Les deux Gouvernements s'entendront pour dégager le cours du Nam-Moun, entre son confluent avec le Mékong et Pimoun, des obstacles qui gênent la navigation. Dans le cas où ces travaux seraient reconnus inexécutables ou trop coûteux, les deux Gouvernements se concerteraient pour l'établissement d'une voie terrestre de communication entre Pimoun et le Mékong.

Ils s'entendront également pour établir entre Bassac et la frontière du Luang-Prabang, telle qu'elle résulte de l'Article II du présent Traité, les lignes ferrées qui seraient reconnues nécessaires pour suppléer au défaut de navigabilité du Mékong.

ARTICLE IX

Dès à présent il est convenu que les deux Gouvernements faciliteront l'établissement d'une voie ferrée reliant Pnom-Penh à Battambang, la construction et l'exploitation seront faites soit par les Gouvernements eux-mêmes, chacun d'eux se chargeant de la partie qui est sur son territoire soit par une Compagnie Franco-Siamoise agréée par les deux Gouvernements.

Les deux Gouvernements sont d'accord sur la nécessité de faire des travaux pour améliorer le cours de la rivière de Battambang entre le Grand-Lac et cette ville. A cet effet le Gouvernement Français est prêt à mettre à la disposition du Gouvernement Siamois les agents techniques celui-ci pourrait avoir besoin tant en vue de l'exécution que de l'entretien des dits travaux.

ARTICLE X

Le Gouvernement de Sa Majesté Siamoise accepte les listes des protégés Français telles qu'elles existent actuellement, à l'exception des individus dont il serait reconnu, de part et d'autre, que l'inscription a été indûment obtenue. Copie de ces listes sera communiquée aux autorités Siamoises par les autorités Françaises.

Les descendants des protégés ainsi maintenus sous la juridiction Français n'auront plus le droit de réclamer leur inscription, s'ils en rentrent pas dans la catégorie des personnes visées à l'Article suivant de la présente Convention.

ARTICLE XI

Les personnes d'origine Asiatique nées sur un territoire soumis à la domination directe ou placé sous le Protectorat de la France, sauf celles qui ont fixé leur résidence au Siam avant l'époque où le territoire dont elles sont originaires a été placé sous domination ou sous ce Protectorat, auront droit à la protection Française.

La protection Française sera accordée aux enfants de ces personnes, mais ne s'étendra pas à leurs petits-enfants.

ARTICLE XII

En ce qui concerne la juridiction à laquelle seront désormais soumis, sans aucune exception, tous les Français et protégés Français au Siam, les deux Gouvernements conviennent de substituer aux dispositions suivantes :—

1. En matière pénale, les Français ou protégés Français ne seront justiciables que de l'autorité judiciaire Française.

2. En matière civile, tout procès intenté par un Siamois contre un Français ou protégé Français sera porté devant le Tribunal Consulaire Français.

Tout procès dans lequel le défendeur sera Siamois, sera porté devant la Cour Siamoise des causes étrangères instituée à Bangkok.

Par exception, dans les provinces de Xieng-Mai, Lakhon, Lampoun et Nan, tous les procès civils et criminels intéressant les ressortissants Français seront portés devant la Cour Internationale Siamoise.

Mais il est entendu que, dans tous ces procès, le Consul de France aura le droit d'assister aux audiences ou de s'y faire représenter par un Délégué dûment autorisé et de formuler toutes observations qui lui sembleront convenables dans l'intérêt de la justice.

Au cas où le défendeur serait Français ou protégé Français, le Consul de France pourra, à tout moment au cours de la procédure, s'il le juge opportun et moyennant une requisition écrite, évoquer l'affaire en cause.

Celle-ci sera alors transférée au Tribunal Consulaire Français, qui sera, à partir de ce moment, seul compétent, et auquel les autorités Siamoises seront tenues de prêter le concours de leurs bons offices.

Les appels des jugements rendus tant par la Cour des Causes Etrangères que par la Cour Internationale, pour les quatre provinces susmentionnées seront portés devant la Cour d'Appel de Bangkok.

ARTICLE XIII

En ce qui concerne, pour l'avenir, l'admission à la protection Française des Asiatiques qui ne sont pas nés sur un territoire soumis à l'autorité directe ou au Protectorat de la France, ou qui ne se trouvent pas légalement naturalisés, le Gouvernement de la République jouira de droits égaux à ceux que le Siam accorderait à toute autre Puissance.

ARTICLE XIV

Les dispositions des anciens Traités, Accords, et Conventions entre la France et le Siam, non modifiées par la présente Convention, restent en pleine vigueur.

ARTICLE XV

En cas de difficultés d'interprétation de la présente Convention, rédigée en Français et en Siamois, le texte Français fera seul foi.

ARTICLE XVI

La présente Convention sera ratifiée dans un délai de quatre mois à partir du jour de la signature, ou plus tôt si faire se peut.

En soi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs cachets.

Fait à Paris, en double exemplaire, le 13 Février, 1904.

(L.S.) DELCASSÉ.

(L.S.) PHYA SURIYA

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ความตกลง

ระหว่างกรุงสยามกับกรุงฝรั่งเศส

เพื่อเพิ่มเติมและแก้ไขข้อ I และ II

ของอนุสัญญา ลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1904

ว่าด้วยเขตแดนระหว่างดินแดนของทั้งสองประเทศ

ลงนาม ณ กรุงปารีส วันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ. 1904

เพื่อเป็นการบังคับใช้ข้อ III วรรค 2 ของอนุสัญญาฉบับลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1904 และด้วยความปรารถนาที่จะเพิ่มเติมและแก้ไขข้อ I และ II ของอนุสัญญาดังกล่าว รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศสกับรัฐบาลแห่งสมเด็จพระเจ้ากรุงสยาม ได้ตกลงดังต่อไปนี้

I ตราด (Krat) – จากทะเลสาบ (Grand Lac) เส้นเขตแดนต่อเนื่องจากส่วนของการกำหนดเขตแดนที่ได้ปักปันแล้วเมื่อปี ค.ศ. 1867 ไปตามแม่น้ำเปรก-กมปง-ปราท (Prec-Kompong-prak) จนถึงต้นน้ำของมันจากจุดนี้ เขตแดนไปทางทิศตะวันตก ตามเส้นสันเขาซึ่งแบ่งลุ่มน้ำของลำน้ำสาขาทั้งหลายของทะเลสาบ (Grand-Lac) ไปยังส่วนเหนือของทะเลสาบนี้ กับลุ่มน้ำสตีงกระวาน (Stung Krevann) หรือลำน้ำโพธิสัตว์ (Pursat) จนถึงภูเขาทั้งหลายที่ลำน้ำสายหลังนี้มีต้นกำเนิด ต่อจากนั้น เส้นเขตแดนไปยังต้นน้ำของลำน้ำบาเรน (Barain) หรือห้วยเรง (Huay-Reng) โดยทอดตัวไปตามลำน้ำนั้นจนถึงจุดบรรจบกับแม่น้ำทุ่งใหญ่ (Tungyai) ซึ่งไหลลงปากน้ำตราด (Krat) ต่อจากนั้นเส้นเขตแดนไปตามแม่น้ำดังกล่าว จนถึงจุดบรรจบกับลำน้ำคลองดา (Riviere Klong-Dja) จุดบรรจบนี้ตั้งอยู่ประมาณครึ่งทางระหว่างจุดบรรจบของลำน้ำบาเรน (Barain) และแม่น้ำทุ่งใหญ่ (Tungyai) กับปากแม่น้ำของแม่น้ำสายหลังนี้ ต่อจากนั้นไปเส้นเขตแดนไปตามลำน้ำคลองดา (Klong-Dja) จนถึงต้นน้ำของมันซึ่งสันนิษฐานว่าตั้งอยู่บนภูเขาชื่อเขาไม้ซี (Kao mai See) จากจุดนี้ เส้นเขตแดนทอดตัวไปตามเทือกเขาจนถึงภูเขาขุน (Kao-Knun) และจากจุดนี้ ไปต่อตามเทือกเขาจนถึงทะเลบริเวณปลายสุดของแหลมสิงห์ (Cap Lem-Ling)

เส้นนี้เป็นเขตแดนธรรมชาติ ซึ่งทำให้ท่าเรือตราด (Krat) และดินแดนทั้งหลายที่ตั้งอยู่ทางใต้ลงไปเป็นของอินโดจีนฝรั่งเศส

ดังนั้น เกาะทั้งหลายซึ่งอยู่ใกล้ฝั่ง ตั้งแต่แหลมสิงห์ (Cap Lem-Ling) เป็นต้นไป (เช่น เกาะช้าง และเกาะอื่นๆ ต่อจากนั้น) เช่นเดียวกันกับดินแดนทั้งหลายทางทิศใต้ของเส้นเขตแดนซึ่งได้กำหนดไว้ดังนี้ จะเป็นของอินโดจีนฝรั่งเศส นอกจากนี้ เป็นที่เข้าใจกันดีว่า การปักปันเขตแดนข้างต้นจะต้องปล่อยให้ดินแดนซึ่งอินโดจีนฝรั่งเศสยึดครองอยู่ทางทิศเหนือของเส้นเขตแดนนี้เป็นของอินโดจีนฝรั่งเศสต่อไป

สืบวันภายหลังจากที่ได้มีการแจ้งอย่างเป็นทางการต่อทางการฝรั่งเศสว่า ดินแดนที่เกี่ยวข้องรวมทั้งดินแดนทั้งหมดที่เป็นผลจากอนุสัญญาสยาม-ฝรั่งเศส ฉบับลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1904 และข้อตกลงฉบับนี้ ได้รับการส่งมอบแล้ว กองกำลังฝรั่งเศสจะออกจากจันทบูรณ เพื่อปฏิบัติตามข้อ V ของอนุสัญญาดังกล่าวข้างต้น

II. หลวงพระบาง - ในส่วนที่เกี่ยวกับเขตแดนของหลวงพระบางตามที่ได้บัญญัติไว้ในข้อ II ของอนุสัญญาสยาม-ฝรั่งเศส ฉบับลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ภาคผู้ลงนามทั้งสองฝ่ายตกลงร่วมกันรับเอา (adopté) การแก้ไขดังต่อไปนี้

(ก.) เขตแดนทางทิศใต้ เขตแดนจะเริ่มจากจุดบรรจบของแม่น้ำโขงกับน้ำเหือง และแทนที่จะไปตามน้ำตาง (Nam-Tang) เขตแดนจะไปตามร่องน้ำลึกของน้ำเหือง เรียกชวงบนของลำน้ำสายนี้ว่าน้ำหมัน (Nam-Man) จนกระทั่งถึงสันปันน้ำระหว่างลุ่มแม่น้ำโขงกับลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตรงจุดต้นน้ำของน้ำหมัน (Nam-Man)

จากนั้น ไปตามเส้นสันปันน้ำนี้ เขตแดนจะขึ้นไปทางทิศเหนือ อันเป็นไปตามอนุสัญญาสยาม-ฝรั่งเศส ฉบับลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1904

(ข.) เขตแดนทางทิศเหนือ แทนที่จะไปตามลำน้ำคอบ (Nam-Kop) เขตแดนจะอ้อมต้นน้ำทั้งหลายของแม่น้ำนี้เพื่อไปตามสันเขาแรกของภูเขาทั้งหลายซึ่งอยู่ทางฝั่งซ้ายของน้ำคอบ (Nam-Kop)

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างทำยนี้ มองซิเออร์ ต. เดลกาซเซ่ ผู้แทนราษฎร และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ สาธารณรัฐฝรั่งเศส กับพระยาสุริยา ผู้แทนพิเศษ และอัครราชทูตผู้มีอำนาจเต็มของสมเด็จพระเจ้ากรุงสยามยังประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส ซึ่งได้รับมอบอำนาจเพื่อการนี้ ได้ลงนามในพิธีสารนี้ ซึ่งได้ประทับตราของทั้งสองไว้แล้ว

ทำ ณ กรุงปารีส เป็นคู่ฉบับ วันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ. 1904

(ลงนามและประทับตรา) เดลกาซเซ่

(ลงนามและประทับตรา) พระยา สุริยา

.....

Agreement
between
France and Siam
completing and rectifying Articles I and II
of the Convention of the 13th February, 1904,
regarding the Boundaries between the Territories of the two Countries.
Signed at Paris, June 29, 1904*

En exécution de l'Article III, paragraphe 2, de la Convention du 13 Février, 1904, et désirant compléter et rectifier les Articles I et II de la dite Convention, le Gouvernement de la République Française et le Gouvernement de Sa Majesté le Roi de Siam sont convenus de ce qui suit :—

I. *Kratt.*—La frontière, à partir du Grand-Lac, continuera le tronçon de la délimitation tracée en 1867, en suivant le fleuve Prec-Konpong-Prak jusqu'à sa source. De ce point elle longera dans la direction de l'ouest la ligne de fautes qui sépare le bassin des affluents du Grand-Lac, vers la pointe septentrionale de celui-ci, du bassin du Stung-Kreanh ou rivière de Pursat jusqu'aux montagnes où cette dernière rivière prend sa source. Elle se dirigera ensuite vers la source de la rivière Barain ou Huay-Reng dont elle longera le cours jusqu'à son confluent avec le fleuve Tungyai, qui se jette dans l'estuaire de Kratt. Puis, elle suivra le dit fleuve jusqu'à son confluent avec la Rivière Klong-Dja. Ce confluent se trouve environ à mi-chemin entre le confluent de la Rivière Barain avec le fleuve Tungyai et l'embouchure de ce dernier. La frontière suivra ensuite le Klong-Dja jusqu'à sa source, qu'on suppose être située sur la montagne appelée Kao-mai-Sec. De ce point elle suivra la chaîne de montagnes jusqu'à la montagne Kao-Knun, et de ce point la chaîne de montagnes jusqu'à la mer à l'extrémité du Cap Lem-Ling.

Ce tracé établit une frontière naturelle d'après laquelle le port de Kratt et les territoires situés au sud sont attribués à l'Indo-Chine Française.

En conséquence, les îles situées à proximité de la côte à partir du dit Cap Lem-Ling (telles que Koh-Chang et les suivantes), de même que les territoires au sud de la frontière ainsi déterminée, appartiendront à l'Indo-Chine Française; il restera bien entendu, en outre, que la délimitation susindiquée devra laisser à celle-ci les territoires qu'elle occuperait actuellement au nord de la dite ligne.

Dix jours après qu'il sera officiellement notifié aux autorités Françaises que les territoires dont il s'agit, comme tous ceux auxquels ont trait la Convention Franco-

* Taken from the official file of Archives Division, Ministry of Foreign Affairs, Thailand.

Siamoise du 13 Février, 1904, et le présent Accord, se trouvent à leur disposition, les troupes Françaises quitteront Chantaboun en exécution de l'Article V de la Convention susvisée.

II. *Luang-Prabang*.—En ce qui concerne la frontière du Luang-Prabang décrite à l'Article II de la Convention du 13 Février, les deux Puissances Signataires ont adopté d'un commun accord les modifications suivantes :—

(a.) Frontière du Sud.—La frontière partira du confluent du Mékong et du Nam-Huong, et, au lieu de suivre le Nam-Tang, elle suivra le thalweg du Nam-Huong, appelé dans sa partie supérieure Nam-Man jusqu'à la ligne de partage des eaux entre les bassins du Mékong et de la Ménam, au point où est située la source du Nam-Man.

De là, et suivant cette ligne, elle remontera vers le nord, conformément à la Convention du 13 Février, 1904.

(b.) Frontière du Nord.—Au lieu de suivre le cours du Nam-Kop, la frontière contournera les sources de ce fleuve pour suivre la première crête des montagnes sur la rive gauche du Nam-Kop.

En foi de quoi les soussignés M. Th. Delcassé, Député, Ministre des Affaires Étrangères de la République Française, et Phya Suriya, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Sa Majesté le Roi de Siam près le Président de la République Française, dûment autorisés à cet effet, ont dressé le présent Protocole, qu'ils ont revêtu de leurs cachets.

Fait à Paris, en double exemplaire, le 29 Juin, 1904.

(L.S.) DELCASSÉ

(L.S.) PHYA SURIYA.

หนังสือสัญญา

ระหว่าง

สมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยามกับเปรสิเดนต์แห่งรีพับลิกฝรั่งเศส*

อาไศรยเหตุการณ์อันมีขึ้นเมื่อทำการปักปันเขตแดนเพื่อจะให้สำเร็จตามความในหนังสือสัญญาลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๑๒๒ คฤศตศักราช ๑๘๐๔ นั้น มีความประสงค์ที่จะแบ่งปันเขตแดนสยามซึ่งติดต่อกับเขตแดนฝรั่งเศสให้แล้วเสร็จเป็นครั้งที่สุด โดยทางต่างฝ่ายต่างผ่อนผันแลกเปลี่ยนเขตแดนต่อกันประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งมีความประสงค์ที่จะให้การที่เกี่ยวข้องกันในระหว่างสองประเทศนี้สะดวกขึ้น โดยแก้ไขจัดใช้วิธีอำนาจศาลเป็นแบบเดียว แลให้คนในบ่อนกันฝรั่งเศสซึ่งอยู่ในกรุงสยามมีกรรมสิทธิ์มากขึ้นอีกด้วย จึงได้ตกลงกันทำหนังสือสัญญาใหม่ฉบับหนึ่งแล้ว ได้ตั้งแต่งตั้งผู้มีอำนาจเต็มสำหรับการทำสัญญานี้ทั้งสองฝ่ายคือ

ฝ่ายสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยามนั้น พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงเทวะวงษาโรประการภราดรมหาจักรีบรมราชวงษ์ แลตราครองออฟฟิศเสี้ยลียงตอเนอ ฯลฯ เสนาบดีว่าการต่างประเทศฝ่ายหนึ่ง

ฝ่ายเปรสิเดนต์แห่งรีพับลิกฝรั่งเศสนั้น มองซิเออร์วิกตอร์ เอมีลมารี โยเซฟ คอลแลง (เคอปลังซี) อรรคราชทูตพิเศษ แลผู้มีอำนาจเต็มของรีพับลิกฝรั่งเศสตราออฟฟิศเสี้ยลียงตอเนอกับลองสตรุกของบับลิกอีกฝ่ายหนึ่ง

ต่างได้รับหนังสือมอบอำนาจด้วยกันทั้ง ๒ ฝ่ายที่ได้สอบสวนกันเห็นถูกต้องตามแบบอย่างแล้ว จึงได้พร้อมกันตกลงทำสัญญา มีข้อความดังจะกล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑

รัฐบาลสยามยอมยกดินแดนเมืองพระตะบอง เมืองเสียมราฐกับเมืองศรีโสภณให้แก่กรุงฝรั่งเศสตามกำหนดเขตแดนดังว่าไว้ในข้อ ๑ ของสัญญาว่าด้วยปักปันเขตแดนซึ่งติดต่อกัน

* จากแฟ้มกองบรรณสาร กระทรวงการต่างประเทศ

ข้อ ๒

รัฐบาลฝรั่งเศสยอมยกดินแดนเมืองค่านซ้ายแลเมืองตราขกับทั้งเกาะทั้งหลายซึ่งอยู่ภายใต้แหลมสิงลงไปจนถึงเกาะกุกนนั้นให้แก่กรุงสยามตามกำหนดเขตแดนดังว่าไว้ในข้อ ๒ ของสัญญาว่าด้วยปักปันเขตแดนดังกล่าวมาแล้ว

ข้อ ๓

การที่จะส่งมอบดินแดนเหล่านั้นซึ่งกันและกันนั้นจะได้จัดให้สำเร็จภายในยี่สิบวันตั้งแต่วันที่ได้แลกเปลี่ยนรติไฟสัญญาณแล้ว

ข้อ ๔

กรรมการรวมกันกองหนึ่ง มีนายทหารแลพนักงานฝ่ายไทยแลฝรั่งเศสซึ่งสองประเทศที่ทำสัญญานี้จะได้เลือกตั้งขึ้นภายในสี่เดือนตั้งแต่วันที่ได้แลกเปลี่ยนรติไฟสัญญาณแล้วแลให้ไปปักเขตแดนทั้งปวงที่ตกลงกันใหม่นี้ กรรมการนี้จะตกลงมือปักปันในฤดูที่จะทำการได้ทันที แลให้ทำการตามความที่กำหนดที่กล่าวไว้ในสัญญาว่าด้วยปักปันแดนที่ติดท้ายหนังสือสัญญานี้

ข้อ ๕

บรรดาคนชาวทวีปเอเชียซึ่งอยู่ในบังคับภายในป้องกันของฝรั่งเศส ผู้ซึ่งจะได้จับบาปชู้ตามความข้อ ๑๑ ในหนังสือสัญญานวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ ฤศตศักราช ๑๙๐๔ นั้น ถ้าเป็นคนที่จะจับบาปชู้ในที่ว่าการกงสุลฝรั่งเศสในกรุงสยามภายหลังวันที่ตั้งชื่อหนังสือสัญญานฉบับนี้แล้วจะต้องอยู่ในอำนาจศาลฝ่ายสยามตามธรรมเนียมของบ้านเมือง

อำนาจศาลคดีต่างประเทศฝ่ายสยามซึ่งได้ว่าไว้ในข้อ ๑๒ ของหนังสือสัญญาลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ ฤศตศักราช ๑๙๐๔ นั้น จะต้องผ่อนใช้ตามสัญญาว่าด้วยอำนาจศาลที่ติดท้ายหนังสือสัญญานให้ขยายใช้ทั่วไปทั้งกรุงสยามสำหรับคนชาวเอเชียซึ่งอยู่ในบังคับภายในป้องกันของฝรั่งเศสที่ว่าไว้ในข้อ ๑๐ แลข้อ ๑๑ ของหนังสือสัญญาเก่าที่กล่าวมาแล้วแลเป็นคนที่ได้จับบาปชู้ซึ่งอยู่ในที่ว่าการกงสุลฝรั่งเศสในประจุบันนี้

วิธีอำนาจศาลอย่างนี้จะเลิกไม่ใช้ต่อไป คือจะเปลี่ยนอำนาจศาลคดีต่างประเทศไปเป็นอำนาจศาลฝ่ายสยามตามธรรมเนียมของบ้านเมือง เมื่อได้ประกาศใช้กฎหมายรวม

ลักษณะต่าง ๆ คือกฎหมายลักษณะอาญาฤโทษ กฎหมายลักษณะแพ่ง แลการค้าขายกฎหมาย
ลักษณะวิธีพิจารณาคดี แลกฎหมายลักษณะจัดตั้งศาล

ข้อ ๖

คนชาวเอเชียซึ่งอยู่ในบังคับแลป้องกัน ของฝรั่งเศสจะได้มีกรรมสิทธิ์เหมือนคนใน
พื้นเมืองตลอดทั่วกรุงสยาม คือกรรมสิทธิ์ในการถือที่ดิน กรรมสิทธิ์ในการที่จะอยู่ฤจะเที่ยว
ไปแห่งใด ๆ ได้ไม่มีข้อกำหนดห้ามค้ำย

คนเหล่านี้จะต้องเสียภาษีอากรแลส่งฤการเกณฑ์ใช้ราชการตามธรรมเนียม

แต่จะได้อยากเว้นจากการเกณฑ์เพนทหารแลจะไม่ต้องเสียภาษีฤค่าแรงแทนเกณฑ์
เพนการพิเศษขึ้นอีก

ข้อ ๗

ข้อความทั้งปวงในหนังสือสัญญาใหญ่น้อยทั้งปวงที่มีอยู่แต่ก่อนในระหว่างกรุงสยาม
กับกรุงฝรั่งเศส ซึ่งไม่ได้แก้ไขไว้ในหนังสือนี้ต้องคงอยู่เต็มตามเดิม

ข้อ ๘

ถ้ามีข้อเถียงกันขึ้นในการแปลความหมายของหนังสือสัญญานี้ที่ได้ทำไว้ทั้งภาษาไทย
แลภาษาฝรั่งเศสนั้นจะต้องใช้ภาษาฝรั่งเศสเพนหลัก

ข้อ ๙

หนังสือสัญญานี้จะต้องรติไฟภายในกำหนดสี่เดือนนับตั้งแต่วันที่ไต่ลงชื่อฤก่อน
กำหนดนั้น ถ้าจะทำได้หนังสือสัญญานี้ผู้อำนาจเต็มทั้ง ๒ ฝ่ายไต่ลงชื่อแลประทับตราไว้เพน
สำคัญกระทำอย่างละสองฉบับ ณ กรุงเทพมหานคร วันที่๒๓มิถุนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕
กฤตศักราช ๑๙๐๗

(ประทับตราแลเซ็น) เหวะวงชวโรประการ

(ประทับตราแลเซ็น) วี คอลแลง (เดอปลั่งซี)

สัญญาว่าด้วยปักปันเขตแดนคิดท้ายหนังสือ

สัญญาลงวันที่ ๒๓ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕^๖

เพื่อเป็นประโยชน์ที่จะให้กรรมการซึ่งกล่าวไว้ในข้อ ๔ ของหนังสือสัญญาลงวันที่
จัดการปักปันเขตแดนให้สะดวกดีแลเพื่อที่จะไม่ให้เกิดมีข้อขัดข้องขึ้นได้ ในการปักปันเขต
แดนนั้นรัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยามกับรัฐบาลของริบับลิกฝรั่งเศส จึงได้ยินยอม
ตกลงกันตามความที่กล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑

เขตแดนในระหว่างกรุงสยามกับอินโดจีนของฝรั่งเศสนั้น ตั้งแต่ชายทะเลที่ตรงข้าม
จากยอดเขาสูงที่สุดของเกาะกุตเป็นหลักแล้ว ตั้งแต่หันต่อไปทางตะวันออกเฉียงเหนือถึงสันเขา
พนมกระวานแลเป็นที่เข้าใจกันชัดเจนด้วยว่า แม้จะมีเหตุการณ์อย่างไร ๆ ก็ดี ฟากไหล่เขา
เหล่านี้ข้างทิศตะวันออกรวมทังที่ลุ่มน้ำคลองเกาะปอด้ายนั้นต้องคงเป็นดินแดนฝ่ายอินโดจีน
ของฝรั่งเศสแล้ว เขตแดนต่อไปตามสันเขาพนมกระวานทางทิศเหนือจนถึงเขาพนมทม
ซึ่งเป็นเขาใหญ่บนน้ำทงหลายระหว่างลำน้ำที่ไหลตกอ่าวสยามฝ่ายหนึ่ง กับลำน้ำที่ไหลตกทะเล
สาบอีกฝ่ายหนึ่ง ตั้งแต่เขาพนมทมนั้น เขตแดนไปตามทิศพายัพก่อนแล้วจึงไปตามทิศเหนือ
ตามเขตแดนซึ่งเป็อยู่ในปัจจุบันนี้ระหว่างเมืองพระตะบองฝ่ายหนึ่ง กับเมืองจันทบุรีแล
เมืองตราขอีกฝ่ายหนึ่ง แล้วต่อไปจนถึงที่เขตแดนนี้ข้ามลำน้ำใสตั้งแต่หันต่อไปตามลำน้ำนั้นจน
ถึงปากที่ต่อกับลำน้ำศรีโสภณแลตามลำน้ำศรีโสภณต่อไปจนถึงที่แห่งหนึ่งในลำน้ำนั้น ประมาณ
สิบกิโลเมตรฤสองร้อยห้าสิบเส้นใต้เมืองอรัญ ตั้งแต่ที่นี้เส้นตรงไปจนถึงเขาแดงแรกตรง
ระหว่างกลางทางช่องเขาทั้ง ๒ ที่เรียกว่าช่องตะโกกับช่องเสมต แต่ได้เป็นที่เข้าใจกันว่าเส้น
เขตแดนที่กล่าวมาที่สุดนี้ จะต้องปักปันกันให้มีทางเดินตรงในระหว่างเมืองอรัญกับช่อง
ตะโกคงไว้ในเขตกรุงสยามตั้งแต่ที่เขาแดงแรกที่กล่าวมาข้างต้นนั้น เขตแดนต่อไปตาม
เขาน้ำที่ตกทะเลสาบแลแม่น้ำโขงฝ่ายหนึ่ง กับที่ตกน้ำมุนอีกฝ่ายหนึ่งแล้วต่อไปจนตกลง

* จากหม่อมกองบรรณสาร กระทรวงการต่างประเทศ

แม่น้ำโขงได้ปากมตรงปากห้วยคอนคามเส้นเขตรแดนที่กรรมการปักปันแดนครั้งก่อนได้ตกลงกันแล้ว เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ ฤๅศศักราช ๑๙๐๗

ได้เขียนเส้นพรหมแดนประเมีนไว้อย่างหนึ่งใแผนที่ตามความที่กล่าวในข้อนี้ติดเนื่องไว้ในสัญญาด้วย

ข้อ ๒

เขตรแดนเมืองหลวงพระบางนั้นตั้งแต่ทิศใต้แม่น้ำโขงที่ปากน้ำเหือง แล้วต่อไปตามกลางลำน้ำเหืองนี้จนถึงที่แรกเกิดน้ำที่เรียกชื่อว่า ภูเขาเมียง ต่อนี้เขตรแดนไปตามเขาบันน้ำตกแม่น้ำโขงฝ่ายหนึ่ง กับตกแม่น้ำเจ้าพระยาอีกฝ่ายหนึ่ง จนถึงที่ในลำแม่น้ำโขงที่เรียกว่าแก่งผาโตตามเส้นพรหมแดนที่กรรมการปักปันเขตรแดนได้ตกลงกันไว้แต่วันที่ ๑๖ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๔ ฤๅศศักราช ๑๙๐๖

ข้อ ๓

กรรมการปักปันเขตรแดนที่กล่าวไว้ในข้อ ๔ ของหนังสือสัญญาลงวันนี้จะต้องทำการปักปันหมายเขตรแดนไว้ในพื้นที่ตามเขตรแดนที่ว่าไว้ในข้อ ๑ นี้ ถ้าในเวลาที่กำลังไปทำการปักปันเขตรแดนกันอยู่นั้น รัฐบาลฝรั่งเศสจะมีประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงเส้นพรหมแดนใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามลักษณภูมิประเทศแทนเส้นพรหมแดนที่ได้ตกลงยินยอมกันไว้แล้ว การที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงกันนั้นถึงโดยว่าจะเกิดเหตุการณ์อย่างไร ก็ดี จะต้องทำไม่ให้เป็นที่ลวงล้ำเสียประโยชน์ของรัฐบาลสยามด้วย

สัญญาผู้ผู้มีอำนาจเต็มทั้ง ๒ ฝ่ายได้ลงชื่อแลประทับตราไว้เป็นสำคัญอย่างละสองฉบับ ณ กรุงเทพมหานคร วันที่ ๒๓ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ ฤๅศศักราช ๑๙๐๗

(ประทับตราแลเซ็น) เทวะวงษาโรประการ

(ประทับตราแลเซ็น) วี คอลแลง (เดอปลังซี)

Traité
Entre
Sa Majesté le Roi de Siam et Monsieur le Président
de la République Française.*

A la suite des opérations de délimitation entreprises en exécution de la Convention du 13 Février 1904, désireux d'une part d'assurer le règlement final de toutes les questions relatives aux frontières communes de l'Indo-Chine et du Siam, par un système réciproque et rationnel d'échanges, désireux d'autre part de faciliter les relations entre les deux pays par l'introduction progressive d'un système uniforme de juridiction et par l'extension des droits des ressortissants français établis au Siam, ont décidé de conclure un nouveau traité et ont nommé à cet effet pour leurs plénipotentiaires, savoir :

Sa Majesté le Roi de Siam :

Son Altesse Royale le Prince Devawongse Varoprakar, Chevalier de l'ordre de Maha Chakrkri, Grand Officier de la Légion d'honneur, etc., Ministre des Affaires Etrangères;

Monsieur le Président de la République Française :

Monsieur Victor Emile Marie Joseph Collin (de Plancy), Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République Française au Siam, Officier de la Légion d'honneur et de l'Instruction Publique;

Lesquels munis de pleins pouvoirs, qui ont été trouvés en bonne et dûe forme, sont convenus des dispositions suivantes :

ARTICLE I

Le Gouvernement Siamois cède à la France les territoires de Battambang, Siemréap et Sisophon, dont les frontières sont définies par la clause I du protocole de délimitation ci-annexé.

ARTICLE II

Le Gouvernement Français cède au Siam les territoires de Dan-Sai et de Kratt, dont les frontières sont définies par les clauses I & II du dit protocole, ainsi que toutes les îles situées au sud du Cap Lemling, jusques et y compris Koh-Kut.

ARTICLE III

La remise de ces territoires aura lieu de part et d'autre dans un délai de vingt jours après la date à laquelle le présent traité aura été ratifié.

* Taken from the official file of Archives Division, Ministry of Foreign Affairs, Thailand.

ARTICLE IV

Une commission mixte, composée d'officiers et de fonctionnaires français et siamois, sera nommée par les deux pays contractants, dans un délai de quatre mois après la ratification du présent traité, et chargée de délimiter les nouvelles frontières. Elle commencera ses travaux dès que la saison le permettra et les poursuivra en se conformant au protocole de délimitation annexé au présent traité.

ARTICLE V

Tous les asiatiques, sujets et protégés français qui se feront inscrire dans les Consulats de France au Siam après la signature du présent traité, par application de l'article XI de la Convention du 13 Février 1904, seront justiciables des tribunaux siamois ordinaires.

La juridiction des Cours internationales Siamoises, dont l'institution est prévue par l'article XII de la Convention du 13 Février 1904, sera, dans les conditions énoncées au protocole de juridiction ci-annexé, étendue, dans tout le royaume de Siam, aux asiatiques sujets et protégés français visés par les articles X et XI de la même Convention, et actuellement inscrits dans les Consulats de France au Siam.

Ce régime prendra fin et la compétence des Cours internationales sera transférée aux tribunaux siamois ordinaires, après la promulgation et la mise en vigueur des codes siamois (code pénal, code civil et commercial, codes de procédure et loi d'organisation judiciaire).

ARTICLE VI

Les asiatiques sujets et protégés français jouiront, dans toute l'étendue du royaume de Siam, des droits et prérogatives dont bénéficient les nationaux du pays, notamment des droits de propriété, de libre résidence et de libre circulation.

Ils seront soumis aux impôts et prestations ordinaires.

Ils seront exempts de service militaire et ne seront pas assujettis aux réquisitions et taxes extraordinaires.

ARTICLE VII

Les dispositions des anciens traités, accords et conventions entre la France et le Siam non modifiés par le présent traité restent en pleine vigueur.

ARTICLE VIII

En cas de difficulté d'interprétation du présent traité rédigé en français et en siamois, le texte français fera seul foi.

ARTICLE IX

Le présent traité sera ratifié dans un délai de quatre mois à partir du jour de la signature, ou plus tôt, si faire se peut.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs ont signé le présent traité et y ont apposé leurs cachets.

Fait à Bangkok, en double exemplaires, le vingt trois Mars mil neuf cent sept.

(L.S.) Signé : DEVAWONGSE VAROPRAKAR

(L.S.) Signé : V. COLLIN (DE PLANCY)

Protocole
Concernant la délimitation des frontières et annexé
au traité du 23 Mars 1907.

En vue de faciliter les travaux de la Commission prévue à l'article IV du traité en date de ce jour, et en vue d'éviter toute possibilité de difficulté dans la délimitation, le Gouvernement de Sa Majesté le Roi de Siam et le Gouvernement de la République Française sont convenus de ce qui suit :

CLAUSE I

La frontière entre l'Indo-Chine Française et le Siam part de la mer en un point situé en face du plus haut sommet de l'île de Koh-Kut. Elle suit à partir de ce point une direction Nord-Est jusqu'à la crête des Pnom-Krevanh. Il est formellement convenu que, dans tous les cas, les versants Est de ces montagnes y compris la totalité du bassin du Klong-Kopo, doivent rester à l'Indo-Chine française.

La frontière suit la crête des Pnom-Krevanh dans la direction du Nord jusqu'au Pnom-Thom qui se trouve sur la ligne principale de partage des eaux, entre les rivières qui coulent vers le Golfe de Siam, et celles qui coulent vers le Grand-Lac. Du Pnom-Thom, la frontière suit d'abord dans la direction du Nord-Ouest, puis dans la direction du Nord, la limite actuelle entre la province de Battambang d'une part, et celles de Chantaboun et Kralt d'autre part, jusqu'au point où cette frontière coupe la rivière appelée Nam-Sai. Elle suit alors le cours de cette rivière jusqu'à son confluent avec la rivière de Sisophon et cette dernière jusqu'à un point situé à dix kilomètres en aval de la ville d'Aranh. De ce dernier point enfin, elle se continue en droite ligne jusqu'à un point situé sur les Dang-Reck, à mi-chemin entre les passes appelées Chong-Ta-Koh et Chong-Sa-Met. Il est entendu que cette dernière ligne doit laisser en territoire siamois la route directe entre Aranh et Chong-Ta-Koh.

A partir du point ci-dessus mentionné, situé sur la crête des Dang-Reck, la frontière suit la ligne de partage des eaux entre le bassin du Grand-Lac et du Mékong d'une part et le bassin du Nam-Moun d'autre part, et aboutit au Mékong en aval de Pak-Moun, à l'embouchure du Huci-Don, conformément au tracé adopté par la précédente commission de délimitation le 18 Janvier 1907.

Un croquis schématique de la frontière d'écrite ci-dessus, est annexé au présent protocole.

CLAUSE II

Du côté de Luang-Prabang, la frontière se détache du Mékong, au sud, à l'embouchure du Nam-Huong, suit le et thalweg de cette rivière jusqu'à sa source qui se trouve située au Phu-Khao-Mieng. De là, la frontière suit la ligne de partage des eaux entre le Mékong, et la Mènam et aboutit au Mékong au point appelé Keng-Pha-Dai conformément au tracé adopté par la précédente commission de délimitation le 16 Janvier 1906.

CLAUSE III

La commission de délimitation prévue à l'article IV du traité en date de ce jour aura à déterminer et à tracer au besoin sur le terrain, la partie de la frontière décrite dans la clause du présent protocole. Si, au cours des opérations de délimitation, le Gouvernement Français désiret obtenir une rectification de frontière, dans le but de substituer des lignes naturelles à des lignes conventionnelles, cette rectification ne pourrait être faite dans aucun cas, au détriment du Gouvernement Siamois.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé le présent protocole et y ont apposé leurs cachets.

Fait à Bangkok en double exemplaire, le vingt trois Mars mil neuf cent sept.

(L.S.) Signé : DEVAWONGSE VAROPHRKAR.

(L.S.) " : V. COLLIN (DE PLANCY).

อนุสัญญาะระวางสยามกับฝรั่งเศส
เพื่อวางระเบียบความเกี่ยวพันระวางสยามกับอินโดจีน
ลงนามกันณะกรุงเทพฯ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๙^(๑)
ได้แลกเปลี่ยนสัตยาบันกันณะกรุงเทพฯ
วันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๐

คำปรารภ

สมเด็จพระเจ้ากรุงสยามและประธานาธิบดีแห่งเรpublicฝรั่งเศสมีมโนรดปรารถนา
 เท่าเทียมกันที่จะให้ความเกี่ยวพันจะเพาะระวางกรุงสยามกับอินโดจีนได้รับประโยชน์ของบท
 บัญญัติแห่งหนังสือสัญญาฉบับใหม่ว่าด้วยทางพระราชไมตรี และการค้าขายและการเดินเรือ
 ซึ่งกรุงสยามกับฝรั่งเศสได้ลงนามกันณะวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๑๙๒๕^(๒) นั้น โดยสม
 บรณ์ที่สุดที่จะเป็นไปได้ จึงได้ตกลงจะกระทำอนุสัญญาฉบับนี้ และจะดำเนินการภายใน
 กำหนดเวลาสั้นที่สุดเพื่อเจรจาทำความตกลงบูรณการต่าง ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในข้อ ๒๖ และ
 โนโปรโตคอลคิกท้ายหนังสือสัญญาที่ว่ามาแล้วนี้ อันว่าด้วยการวางระเบียบความเกี่ยวพัน
 ระวางอินโดจีนกับกรุงสยาม และเพื่อการนี้ จึงได้ทรงแต่งตั้ง และแต่งตั้งผู้มีอำนาจเต็ม
 ทั้งสองฝ่าย คือ

ฝ่ายสมเด็จพระเจ้ากรุงสยามนั้น พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าไตรทศประพันธ์ เสนา
 บัติว่าการต่างประเทศของพระองค์.

ฝ่ายท่านประธานาธิบดีแห่งเรpublicฝรั่งเศสนั้น ท่านอาเล็กซังดรุ วาเรนนุ ผู้สำเร็จ
 ราชการแห่งอินโดจีนฝรั่งเศส.

ผู้ซึ่งเมื่อได้ส่งหนังสือมอบอำนาจให้ตรวจดูซึ่งกันและกัน และได้เห็นเป็นอันถูกต้อง
 แบบอย่างก็แล้ว ได้ปรึกษาคกลงกันทำสัญญาเป็นข้อคังต่อไปนี้.

(๑) กองบรรณสาร กระทรวงการต่างประเทศ (เอกสารเป็นเล่ม พิมพ์ที่ โรงพิมพ์บางกอกไทยส์ สิงหาคม
 พ.ศ. ๒๔๗๐)

(๒) หนังสือขุคประมวลสนธิสัญญาของประเทศไทย เล่ม ๓ หน้า ๖๔

ข้อ ๑.

หนังสือสัญญาทางพระราชไมตรี และการค้าขายและการเดินเรือซึ่งได้ทำกันในระวาง
เรปบลิกฝรั่งเศสกับพระราชอาณาจักรสยามเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๑๙๒๕ นั้น จะ
ต้องเป็นอันใช้บังคับแก่ความเกี่ยวพันจะเพาะระวางกรุงสยามกับอินโดจีนโดยทุกประการที่ไม่
ขัดกับอนุสัญญานับนี้ ฤกษ์กับความตกลงต่าง ๆ อันได้บัญญัติไว้ในอนุสัญญานี้ นับตั้งแต่วัน
แลกเปลี่ยนสัตยาบันอนุสัญญานับนี้เป็นต้นไป.

ข้อ ๒.

โดยที่ข้อ ๒ แห่งหนังสือสัญญา ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๑๙๒๕ ให้ประกันแก่
กรุงสยามและอินโดจีนในอันจะรักษาและด้อยที่ด้อยเคารพต่อเขตแดนอันเป็นสามัญแก่ทั้งสอง
ฝ่ายนั้น อัครราชทูตแห่งอนุสัญญานี้ปฏิญาณว่า ข้อ ๓ แห่งสัญญา ลงวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ.
๑๙๙๓^(๑) และข้อ ๖ แห่งอนุสัญญา ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๑๙๐๔^(๔) นั้น ให้เป็น
อันยกเลิก.

เพื่อปฏิบัติการตามบทสัญญานี้กล่าวไว้ในวรรคที่ ๒ ของข้อ ๒ แห่งหนังสือสัญญา
ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๑๙๒๕ นั้น อัครราชทูตแห่งอนุสัญญานี้ได้ตกลงกันต่อไปอีก
ดังนี้ คือ.

๑.- ในสองตอนของเขตแดนระวางกรุงสยามกับอินโดจีน ซึ่งแม่น้ำโขงเป็นแดน
นั้น จะต้องมีความปลอดภัยการทหารกว้างข้างละ ๒๕ กิโลเมตรจากเส้นเขตแดนนั้น.

๒.- ภายในแนวเขตนี้ กรุงสยามและอินโดจีนจะบำรุงกำลังพลติดอาวุธไว้ในอาณา
เขตของตนได้ ก็เฉพาะแต่กำลังตำรวจเท่าที่จำเป็นสำหรับรักษาความปลอดภัยและความสงบ
เรียบร้อยของมหาชนเท่านั้น.

แต่ที่ว่า อัครราชทูตแห่งอนุสัญญานี้แต่ละฝ่ายคงสงวนไว้ซึ่งสิทธิที่จะเพิ่มกำลังเช่นนี้
ขึ้นได้ชั่วคราว เท่าที่จำเป็นสำหรับการที่ตำรวจจักต้องกระทำเป็นพิเศษ และทั้งสองฝ่าย

(๓) หนังสือชุดประมวลสนธิสัญญาของประเทศไทย เล่ม ๒ หน้า ๑๑๑

(๔) หนังสือชุดประมวลสนธิสัญญาของประเทศไทย เล่ม ๒ หน้า ๑๔๑

สงวนไว้ซึ่งอำนาจภายในอาณาเขตของตนที่จะชนกองพลรบและเครื่องสัมภาระต่าง ๆ ซึ่งต้องการสำหรับการกระทำของตำรวจในเขตแขวงที่ใกล้เคียง ฤๅสำหรับการสงครามกับประเทศนอกอนุสัญญาผ่านข้ามแนวเขตที่ปลอดการทหารนั้นได้ด้วย.

ในที่สุด อัครภาคีแห่งอนุสัญญานี้แต่ละฝ่ายจะต้องได้รับอำนาจให้พักเครื่องบินทหารที่ไม่มีเครื่องอาวุธ ในอาณาเขตของตนและภายในแนวเขตที่ปลอดการทหารนั้นได้ทุกเมื่อ.

๓.— ภายในแนวเขตที่ปลอดการทหารนั้น ห้ามมิให้มีค่ายมั่นฤๅสถานสำหรับการทหารฤๅสนามบินสำหรับใช้เฉพาะประโยชน์ของกองทัพ ฤๅมีคลังสำหรับเครื่องอาวุธฤๅกระสุนปืนฤๅยุทธภัณฑ์ เว้นไว้แต่จะเพาะคลังสำหรับเก็บเครื่องสัมภาระที่ต้องใช้อยู่เสมอและเชื้อเพลิง อันเป็นของจำเป็นสำหรับเครื่องบินทหารที่ไม่มีอาวุธนั้นจึงจะมีได้.

สถานที่พักอาศัยของกำลังตำรวจและแห่งต่าง ๆ ในแนวเขตที่ว่านั้นนั้น พึงมีระเบียบการป้องกันสร้างไว้ได้เท่าที่ความต้องการตามปรกติ สำหรับการรักษาความมั่นคงของที่นั้น ๆ.

๔.— แนวเขตปลอดการทหารที่กำหนดไว้ในวรรคหมายเลข ๑ ข้างบนนั้นนั้น จะต้องปักปันเขตกันโดยอาศัยความตกลงพิเศษ ซึ่งจะต้องเจรจากันทำขึ้นในระวางกรุงสยามกับอินโดจีนโดยเร็วที่สุดที่จะพึงเป็นไปได้.

ความตกลงที่ว่านั้นจะต้องกำหนดประเภทและจำนวนพลและเครื่องอาวุธสำหรับกำลังตำรวจของประเทศแต่ละฝ่ายที่จะต้องมิไว้ตามปรกติภายในแนวเขตที่กล่าวมาแล้วนั้นด้วย.

ความตกลงที่ว่านั้นจะต้องกำหนดลักษณะการ ซึ่งภาคีฝ่ายที่เกี่ยวข้องนั้น จะพึงใช้อำนาจซึ่งได้ประสาทให้โดยตอนที่สองของวรรคหมายเลข ๒ ข้างบนนั้นนั้นได้อย่างไรด้วย.

ในที่สุด ความตกลงที่ว่านั้นจะต้องวางระเบียบการพิเศษในเรื่องการเคียวอากาศยานในแนวเขตที่ปลอดการทหารนั้น และจะเพาะอย่างยั้งจะต้องวางลักษณะการที่ว่าอากาศยานทหารฤๅอากาศยานพลเรือนของประเทศทั้งสองนี้แต่ละฝ่ายจะบินข้ามเหนือลำแม่น้ำและร่อนลงและพักอยู่ในที่นั้นได้อย่างไร.

๕.— ความตกลงพิเศษที่บัญญัติไว้ที่นั้นนั้น “คณะข้าหลวงใหญ่ฝรั่งเศส-สยามประจำแม่น้ำโขง” ซึ่งจะได้ตั้งขึ้นตามข้อ ๑๐ ข้างล่างนี้ จะต้องเป็นผู้คิดร่างขึ้น แล้วเสนอให้รัฐบาลทั้งสองที่เกี่ยวข้องนั้นอนุมัติ.

ข้อ ๓.

เพื่อป้องกันมิให้มีข้อพิพาทอย่างใดในเรื่องเส้นเขตแดนในระวางกรุงสยามกับอินโดจีนในตอนที่มีแม่น้ำโขงเป็นแดนนั้น อัครราชทูตแห่งอนุสัญญาตกลงกันว่า จะต้องมีกัรกำหนดเส้นเขตแดนนั้นอย่างแน่นอนณะท้องที่ โดยความยินยอมพร้อมกันทั้งสองฝ่าย.

เพื่อการนี้ เส้นเขตแดนตามลำแม่น้ำโขงนั้น มีบทวิเคราะห์ให้ชัดเจนต่อไปนี้ คือ.

๑. ตามลำแม่น้ำโขงในตอนที่ไม่แยกออกเป็นหลายสายเพราะเกาะนั้น ให้ถือร่องน้ำเป็นเส้นเขตแดนระวางกรุงสยามกับอินโดจีน.

๒. ตามลำแม่น้ำโขงในตอนที่ยกออกเป็นหลายสาย เพราะมีเกาะซึ่งออกหากจากฝั่งสยามโดยมีกระแสน้ำไหลสพัดอยู่ในระวางนั้นจะเป็นเวลาหนึ่งเวลาใดในชวบปีก็ตามให้ถือร่องน้ำของสายแยกที่ใกล้ฝั่งสยามที่สุดนั้นเป็นเส้นเขตแดน.

๓. ในบันดาถิ่นที่ลำน้ำแยกซึ่งอยู่ใกล้กับฝั่งสยามที่สุดนั้น เช่นชั้นค้ำยทรายทับถมฤๅดินแห่งชั้นจนกระทำให้เกาะ ซึ่งแต่ก่อนอยู่ห่างจากฝั่งนั้นเชื่อมต่อกันเป็นนิจกับฝั่งนั้น ๆ ตามหลักนิยมเส้นเขตแดนจักต้องเฝ้าตามร่องน้ำเดิมของสายลำน้ำแยกที่เช่นชั้นค้ำยทรายทับถมฤๅทับถมดินแห่งชั้นนั้น แต่ทว่า ถ้าแม่น้ำกรณี่เช่นนี้เกิดขึ้นแล้ว จะต้องร้องขอต่อคณะข้าหลวงใหญ่ประจำแม่น้ำโขงให้พิจารณาแต่ละกรณีตามเหตุการณ์ที่เป็นจริง และในกรณีเช่นนั้น คณะข้าหลวงใหญ่จะแนะนำให้ย้ายเส้นเขตแดนไปไว้ยังร่องน้ำที่อยู่ใกล้ที่สุดของลำแม่น้ำก็ได้ ถ้าหากวินิจฉัยเห็นว่ากรณี่เช่นนั้นเป็นอันพึงปรารถนา ดังเช่นที่ได้ตกลงกันแล้ว แต่บัดนี้สำหรับที่ดินต่าง ๆ ในลำแม่น้ำซึ่งได้ระบุชื่อไว้ในวรรคต่อไปนี้.

บันดาที่ดินในลำแม่น้ำซึ่งออกชื่อต่อไปนี้ เป็นอันเชื่อมตายตัวกับอาณาเขตสยามคือ คอนเขียว, คอนเขียวน้อย, คอนน้อย, คอนยาก, คอนบ้านแพง, หาดทรายเพ-เวินกุ่ม, คอนแกวกอง-คินเหนือและคอนสำโรง ซึ่งบางแห่งพึงนับได้ว่าเป็นส่วนของฝั่งฝ่ายสยามและบางแห่งเป็นเฉพาะชานเลนที่เกิดสะสมขึ้นและต่อเนื่องกับฝั่งสยามนั้นมากกว่าเป็นเกาะโดยแท้จริง.

คนสังกัดชาติฝรั่งเศสที่อาศัยอยู่ ฤๅทำการเพาะปลูกอยู่ในบันดาที่ดินที่ระบุชื่อข้างบนนี้ จะคงมีสัญชาติเดิมของตนต่อไป และถ้าหากว่าอยู่ได้บังคับแห่งกฎหมายสยามและบันดา

หนังสือสัญญาซึ่งใช้อยู่นั้นแล้ว จะคงเสวยสิทธิในการอาศัยอยู่ ฤๅในการกรรมสิทธิ ฤๅใน สักแต่ว่าการเพาะปลูกนั้นได้ต่อไป.

คณะข้าหลวงใหญ่ฝรั่งเศส - สยามประจำแม่น้ำโขงนั้นจะต้องได้รับมอบหมายให้จัด การกำหนดเส้นเขตแดนตามลำแม่น้ำคังที่วิเคราะห์มาแล้วนี้ แต่หากมีข้อสงวนไว้ว่าจะต้องไ้ รับอนุมัติแห่งรัฐบาลทั้งสองที่เกี่ยวข้องนั้น.

การกำหนดเช่นว่านี้จะต้องรวมทั้งการเขียนเส้นเขตแดนลงในแผนที่ลำแม่น้ำโขง โดยมีกระเสี้ยนมาตราส่วนหนึ่งในหมื่น กับทั้งจะต้องทำเครื่องหมายปักเส้นเขตแดนลงไว้ตาม ลำแม่น้ำโขงในทุกตอนที่เห็นว่าเป็นการจำเป็นนั้นด้วย.

ข้อ ๔.

อัครภาคีแห่งอนุสัญญานี้มีความปรารถนาที่จะให้ความเกี่ยวพันทางเศรษฐกิจ ใน ะวางอาณาเขตของทั้งสองฝ่ายให้เผยแพร่โดยสะดวก จึงได้ยินยอมตกลงกันว่า การเดินเรือใน ทางค้าขายนั้น แต่ละฝ่ายจะต้องกระทำโดยเสรีภาพตลอดทั่วความกว้างของลำแม่น้ำโขงใน ทั้งสองตอนที่แม่น้ำนั้นเป็นเส้นเขตแดนในระวางกรุงสยามกับอินโดจีน.

บทบัญญัติแห่งข้อ ๔ ของอนุสัญญา ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๑๙๐๔ นั้นเป็น อันคงใช้อยู่ และรับความยินยอมในที่นี้.

บริษัทเดินเรือในทางค้าขาย ซึ่งต่อไปภายหน้าทางราชการของประเทศทั้งสองที่ตั้ง อยู่ชานฝั่ง แต่ละประเทศจักมอบอำนาจให้ใช้เรือเดินตามลำแม่น้ำโขงตอนที่เป็เส้นเขตแดน ได้ั้น จะต้องเป็นระเพาะแต่บริษัทสยามฤๅบริษัทอินโดจีนเท่านั้น.

ข้อ ๕.

คณะข้าหลวงใหญ่ฝรั่งเศส-สยามประจำแม่น้ำโขงจะต้องได้รับมอบหมายให้พิจารณา ว่าจะมีทางสามารถฤๅไม่อย่างไรในอันจะแก้ไขระเบียบการเช่าที่ดินฉะฝั่งขวาของแม่น้ำโขง ซึ่งกรุงสยามได้อนุญาตให้กรุงฝรั่งเศสเช่าถือตามความในข้อ ๖ แห่งหนังสือสัญญา ลงวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๑๘๘๓ และข้อ ๘ แห่งอนุสัญญา ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๑๙๐๔ นั้น.

แต่จะว่า เป็นที่ตกลงกันแต่บัดนี้ว่า ถ้าหากจะทำความตกลงพิเศษ แล้วและแก้ไขระเบียบการบัญชีของการอนุญาตให้ เข้าถือที่วามานี้แล้วการแก้ไขเช่นว่านั้นจะเบียดเบียนประโยชน์ของทางราชการฝ่ายอินโดจีนอุปประโยชน์ของคนสังกัดชาติฝ่ายนั้น ซึ่งมีอยู่ ณ วันที่ทำความตกลงนั้นไม่ได้เป็นอันขาด หนึ่ง เป็นที่เข้าใจกันจะเพาะอย่างยิ่งว่า ถ้าหากว่าแก้ไขระเบียบการให้เข้าถือเช่นว่านี้แล้ว รัฐบาลสยามรับรองว่าจะให้ความสะดวกสำหรับแต่งสรรพที่คนฝั่งขวา และลุดือเอาฤเข้าถือที่คนนั้น ๆ ฐานเอกชนทุกอย่างทุกประการที่จำเป็นสำหรับบริษัทอินโดจีนต่าง ๆ ที่ทำการเคือเรือฤประกอบการพาณิชย์ตามลำแม่น้ำโขงนี้.

ข้อ ๖.

โดยเหตุที่ทั้งแค้นต่อไป กรุงสยามจำเป็นจะต้องมีส่วนในการสำรวจทางน้ำในคอนลำแม่น้ำโขงสองตอนที่เป้นเขตแดนนั้น อัครภาคีแห่งอนุสัญญาที่ตกลงกันว่า ข้อ ๒ แห่งหนังสือสัญญา ลงวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๑๙๙๓ นั้นให้เป้นอันยกเลิกเสียโดยอนุสัญญานี้.

ฉนั้น แต่ละฝ่ายจะต้องได้รับอำนาจเพื่อใช้เรือมีอาวุธเคือไปมาตามลำแม่น้ำโขงในตอนที่เป้นเขตแดน เพื่อการศุลกากรฤเพื่อการสำรวจสำหรับสืบจับนั้นได้.

แต่ความตกลงพิเศษที่ว่าไว้ในข้อ ๒ แห่งอนุสัญญานี้ นั้น จะต้องกำหนดจำนวน ชนิด และขนาดระวางของเรือมีอาวุธเช่นว่านี้ และกำหนดเครื่องอาวุธอย่างมากประจำเรือั้นด้วย.

ข้อ ๗.

ตามลำแม่น้ำโขงทั้งสองตอนที่เป้นเขตแดนระวางกรุงสยามกับอินโดจีนนี้ คนสังกัดชาติของประเทศทั้งสองจะต้องมีสิทธิที่จะจับสัตว์น้ำได้ตลอดทั่วความกว้างของแม่น้ำ แต่จะต้องใช้แต่เครื่องมืออย่างทีล่อยฤเครื่องจับปลาซึ่งใช้ทอดทั้งด้วยมือเท่านั้น.

เครื่องจับสัตว์น้ำที่เป้นเครื่องอยู่กับที่นั้นจะใช้ในแถบน่านน้ำของฝ่ายใด ก็ต้องเป้นคนสังกัดชาติของประเทศที่เป้นเจ้าของแถบน่านน้ำของฝ่ายนั้นเท่านั้นจึงจะพึงใช้ได้.

ทีปากน้ำของแควต่าง ๆ นั้น สิทธิในการจับสัตว์น้ำในเขตนาน้ำนั้น ๆ จะต้องสงวนไว้สำหรับคนสังกัดชาติของประเทศที่เป้นเจ้าของฝั่งปากที่เกี่ยวข้องนั้นฝ่ายเดียว และเขตที่จะจับ

สัตว์น้ำในลำน้ำกว้างขวางออกไปได้เพียงไรนั้น คณะข้าหลวงใหญ่ประจำแม่น้ำโขงจะต้องเป็นผู้กำหนดตามลักษณะท้องที่และในกรณีหนึ่ง ๆ โดยจะเพาะ.

ข้อ ๘.

อัครภาคีแห่งอนุสัญญาตกลงกันว่า เพื่อรักษาประโยชน์ของแต่ละฝ่ายไว้ให้มั่นคง จะทำความตกลงพิเศษเพื่อวางระเบียบการใช้และการแยกแบ่งน้ำในลำแม่น้ำโขงตอนที่เป็นเขตแดนนั้น เพื่อสำหรับประโยชน์ในการเกษตรกรรม, อุตสาหกรรม ฤ็พาณิชยกรรม จะเพาะอย่างยิ่งสำหรับการทค้ำและการทำแรงไฟฟ้า.

ข้อ ๙.

ในส่วนการโยธาสำหรับบำรุงรักษาและประกอบแก่งลำแม่น้ำโขงให้เป็นทางน้ำสำหรับเค็รเรือได้ในสองตอนที่เป็นเขตแดนนั้น เป็นอันตกลงกันว่า คณะข้าหลวงใหญ่ฝรั่งเศส-สยามประจำแม่น้ำโขง จะต้องได้รับมอบหมายให้เป็นผู้เรียบเรียงข้อบังคับ ซึ่งจะวิเคราะห์ข้อไขที่ว่าๆ ต่อไปภายหน้า ประเทศทั้งสองจะต้องช่วยกันพิจารณาและกระทำและออกค่าใช้จ่ายในการโยธา นั้น ๆ อย่างไร จนกว่าทั้งสองฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะได้ตกลงใช้ข้อบังคับ เช่นว่านี้ไว้ให้เป็นอันคงใช้ระเบียบการซึ่งใช้อยู่ในเวลานี้ต่อไป.

คณะข้าหลวงที่กล่าวมาแล้วนี้ จะต้องมื่อานาจสำหรับที่จะแนะนำรัฐบาลทั้งสองฝ่ายในเรื่องระทำการโยธาค่างๆ ซึ่งคณะข้าหลวงเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ฤ็จำเป็นเพื่อบำรุงรักษาและกระทำให้ลำแม่น้ำเป็นทางเค็รเรือได้ดียิ่งขึ้น อนึ่ง จะร้องขอให้คณะข้าหลวงนั้นออกความเห็นในกำหนดการโยธาย่างเดียวกันนี้ที่ภาคีทั้งสองซึ่งเกี่ยวข้องจะได้ส่งมาให้พิจารณา นั้นก็ได้.

ข้อ ๑๐.

จะต้องทั้งคณะข้าหลวงใหญ่ฝรั่งเศส-สยามประจำแม่น้ำโขงขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนข้าราชการฝ่ายสยามและฝ่ายอินโดจีนเท่ากันเป็นตัวข้าหลวง.

นอกจากหน้าที่ ๆ อำนวยไว้ในข้อ ๒, ๓, ๕, ๖ และ ๘ แห่งอนุสัญญาฉบับนี้
 คณะข้าหลวงใหญ่ฝรั่งเศส-สยามประจำแม่น้ำโขงจะต้องได้รับมอบหมายโดยนัยทั่วไป ให้
 เป็นธุระดูแลให้การเป็นไปตามความตกลงพิเศษต่าง ๆ อันเกี่ยวกับบริเวณพรมแดน และ
 พิจารณาปัญหาทุกอย่างอันเกิดขึ้นจากการใช้ระเบียบใหม่ในบริเวณนั้น และจะเพาะอย่างยิ่ง
 จะต้องออกความเห็นในกรณีเมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้นเนื่องด้วยเส้นเขตแดนตามลำแม่น้ำนั้น
 และคณะข้าหลวงนี้จะแนะนำวิธีการใด ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ในการปรองดองระงับปัญหาอัน
 เกี่ยวกับสิทธิในการปลูกเพาะที่คนสังกัดชาติของประเทศทั้งสองยอมให้อยู่อย่างไม่เป็นกิจ
 ลักษณะในที่ดินในท้องแม่น้ำนั้นก็ได้ แต่ในกรณีทุกเรื่องไปจะเป็นอันตกลงตามคำแนะนำของ
 คณะข้าหลวงนั้นได้ ก็ต้องอาศัยอนุมัติของรัฐบาลทั้งสองที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องให้อนุมัติด้วย
 กัน และให้เป็นลายลักษณ์อักษร.

อนึ่ง คณะข้าหลวงใหญ่ฝรั่งเศส-สยามประจำแม่น้ำโขงนี้จะต้องมีหน้าที่ ๆ จะนำข่าว
 กราวที่เป็นประโยชน์ทุกอย่างส่งให้รัฐบาลทั้งสองที่เกี่ยวข้องนั้นทราบ และจะต้องทำริเยบ-
 เรียงข้อบังคับทุกอย่างที่จำเป็นเพื่อจะยังการตำรวจฝ่ายการเค็รเร็ว, ฝ่ายการสุขาภิบาล และ
 ฝ่ายการสืบจับในบริเวณพรมแดนนั้น ให้เป็นไปโดยลักษณะที่เป็นความร่วมมือกันกระทำการ
 อย่างดีที่สุด ข้อบังคับเช่นว่านี้จะบัญญัติโทษในการล่วงละเมิดนั้นก็ได้ และรัฐบาลทั้งสอง
 ที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ข้อบังคับนั้นเป็นอันลงมือใช้ในเวลาเดียวกันเมื่อทั้งสองฝ่ายได้ตกลง
 ยินยอมพร้อมกันในเรื่องข้อบังคับนั้นแล้ว.

กรุงสยามกับอินโดจีนจะต้องเจรจากันโดยเร็วที่สุดที่จะพึงเป็นไปได้ เพื่อทำความ
 ทกลงสำหรับตั้งคณะข้าหลวงใหญ่ฝรั่งเศส-สยามประจำแม่น้ำโขง และสำหรับวางข้อบังคับ
 ระเบียบการแห่งคณะข้าหลวงนั้น. ความตกลงอันนี้จะต้องกำหนดโดยจำนงแห่งอนุสัญญาข้อนี้
 ว่าคณะข้าหลวงที่ว่านี้จะพึงมีระเบียบการและจะพึงดำเนินการโดยลักษณะข้อใดสถานใด

ข้อ ๑๑.

โดยอนุวัติตามบทบัญญัติแห่งโปรโตคอลคิกท้ายหนังสือสัญญา ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์
 พ.ศ. ๑๙๒๕ นั้น อัครราชทูตแห่งอนุสัญญานี้ทั้งสองฝ่ายจะต้องเจรจากันโดยเร็วที่สุดที่จะพึงเป็น

ได้ เพื่อทำความตกลงจะเพาะการณสำหรับกำหนดฐานะของคนในบังคับสยามในอินโดจีน ให้เป็นการแน่นอนสืบเชิง.

ความตกลงที่ว่านี้จะต้องอนุโลมตามบทบัญญัติในหนังสือสัญญา ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๑๙๒๕ ซึ่งวางระเบียบฐานะของชาวอินโดจีนในกรุงสยามนั้น โดยมากที่สุดที่จะพึงเป็นไปได้ และโดยจำนองอย่างยุติธรรมเพื่อจะให้ด้อยที่ด้อยได้รับประโยชน์เสมอกัน และ อัครภาคีแห่งอนุสัญญานี้ตกลงกันตั้งแต่นั้นสืบไปว่าจะพิทักษ์รักษาไว้เต็มบริบูรณ์ซึ่งอิทธิทธิของรัฐบาลทั้งสองที่เกี่ยวข้องในการวางข้อบังคับสำหรับการอพยพของชาวต่างประเทศเข้าไปในอาณาเขตของแต่ละฝ่าย.

อนึ่ง เป็นที่ตกลงกันตั้งแต่นั้นสืบไปด้วยว่า คนเครีทางที่เป็นสัญชาติสยามซึ่งเข้าไปในอินโดจีนเพื่ออยู่ไม่เกินสามเดือนนั้น จะต้องได้รับผลปฏิบัติอย่างที่ได้แก่คนสังกัดชาติที่ไปปรกให้ได้ประโยชน์อย่างยิ่งในการที่ปวงที่เกี่ยวกับกายตัวและการคุ้มครองทรัพย์สินของตน.

ข้อ ๑๒.

เพื่อยังความร่วมมือซึ่งกันและกัน ในระวางทางราชการฝ่ายปกครองและฝ่ายตำรวจของแต่ละฝ่ายในการปราบการอุกฉกรรจ์และการกระทำผิดต่าง ๆ ตลอดจนทั่วพรมแดนทางบกและทางน้ำระวางทั้งสองฝ่ายให้ได้ผลดียิ่งขึ้นนั้น กรุงสยามกับอินโดจีนจะต้องทำความตกลงจะเพาะการณเพื่อแก้ไขและเพิ่มเติมคำสั่งซึ่งทั้งสองฝ่ายได้ตกลงพร้อมกันออกให้ไว้แล้วแก่เจ้าพนักงานของประเทศทั้งสอง ในขวบปี พ.ศ. ๑๙๒๐ นั้น.

ข้อ ๑๓.

อัครภาคีแห่งอนุสัญญานี้ตกลงกันว่า จะเจรจาทำอนุสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ในระวางกรุงสยามกับกรุงฝรั่งเศสโดยเร็วที่สุดที่จะเป็นไปได้ และจะต้องให้เป็นอันใช้ได้สำหรับอินโดจีนด้วย.

ข้อ ๑๔.

อัครภาคีแห่งอนุสัญญาตกลงกันว่า ความตกลงเรื่องศุลกากรและการค้าชายตามที่เป็นปฏิวัติไว้ในวรรค ๔ แห่งโปรโตคอลที่ท้ายหนังสือสัญญา ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๑๙๒๕ นั้นจะต้องยกเลิกบทบัญญัติในข้อ ๕ แห่งหนังสือสัญญา ลงวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๑๙๕๓.

ความตกลงที่ว่านี้จะต้องตั้งบทบัญญัติทุกอย่างที่จะเป็นประโยชน์ในการให้ความสะดวกสำหรับปราบการค้าเถื่อน และจะเพาะอย่างยิ่งสำหรับปราบการค้าฝิ่นเถื่อนตามพรมแดนระหว่างกรุงสยามกับอินโดจีน.

ข้อ ๑๕.

โดยเหตุที่ข้อสัญญาซึ่งต่างฝ่ายต่างได้ให้ไว้ต่อกันครั้งที่บรรยายในวรรคที่ ๑ ของข้อ ๗ และวรรคที่สี่ของข้อ ๘ และข้อ ๙ แห่งอนุสัญญา ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๑๙๐๔ นั้นไม่เป็นอันประกอบตามความต้องการและความสามารถที่กรุงสยามและอินโดจีนจะเผยแผ่ในทางเศรษฐกิจต่อไปได้นั้น อัครภาคีแห่งอนุสัญญานี้จึงปฏิญาณว่าบทบัญญัติที่ว่ามาแล้วข้างต้นแห่งอนุสัญญาที่ว่านั้นเป็นอันยกเลิกเสียแล้ว.

ทั้งสองฝ่ายตกลงกันต่อไปว่า กรุงสยามกับอินโดจีนจะต้องยินยอมพร้อมกันวางโครงการสำหรับร่วมมือกันทำการเผยแผ่ทางคมนาคมและการเกี่ยวพันต่อกันโดยทางถนน, ทางรถไฟ, ทางทะเล, ทางแม่น้ำ, ทางอากาศ, ทางโทรเลข, ทางวิทยุโทรเลขและทางไปรษณีย์ในระวางประเทศทั้งสอง.

โครงการสำหรับกิจการอันเป็นประโยชน์ด้วยกันทั้งสองฝ่ายนี้ เมื่อภายหลังฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเห็นเป็นการสมควรที่จะกระทำเช่นนั้นแล้ว ก็จะต้องแก้ไขและทำให้บริบูรณ์.

ข้อ ๑๖.

บันทึบบัญญัติที่ปรับปรุงแห่งหนังสือสัญญาและความตกลงที่ได้ทำไว้ในระวางกรุงสยามกับกรุงฝรั่งเศสก่อนหนังสือสัญญา ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๑๙๒๕ ซึ่งไม่ต้องกันโดยอย่างใดเลยกับบทบัญญัติแห่งอนุสัญญาฉบับนี้นั้น เป็นอันยกเลิกทั้งสิ้น.

แต่ทว่า บันคาความเกี่ยวพันซึ่งจะต้องเป็นท้องเรื่องของความตกลงบูรณาการต่างๆ กับญัตติไว้ในอนุสัญญาฉบับนั้นจะต้องเป็นอันคงอยู่ในบังคับของบทบัญญัติที่ได้ใช้มาแล้วแต่ก่อน ญาของบทบัญญัติซึ่งได้ตั้งขึ้นแทนโดยหนังสือสัญญา ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๑๙๒๕ นั้น จนกว่าจะถึงวันที่ลงมือใช้ความตกลงนั้น ๆ.

ข้อ ๑๖.

อนุสัญญาฉบับนี้จะต้องมีผลเป็นอันใช้ได้ตั้งแต่วันแลกเปลี่ยนสัตยาบันต่อกัน และจะต้องเป็นอันใช้ได้ชั่วกำหนดเวลาสิบปี ตั้งแต่วันแลกเปลี่ยนสัตยาบันหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรี และการค้าขายและการเคีรเรือซึ่งได้ทำในระวางกรุงสยามกับกรุงฝรั่งเศส ในวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๑๙๒๕.

ถ้าภายในสิบสองเดือนก่อนสิ้นกำหนดเวลาที่ว่าไว้นี้ อัครภาคีแห่งอนุสัญญานี้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ได้แจ้งเจตนาที่จะเลิกอนุสัญญาฉบับนี้แก่อีกฝ่ายหนึ่งแล้ว อนุสัญญานี้จะต้องเป็นที่บังคับต่อไป จนกว่าจะสิ้นกำหนดปีหนึ่งนับตั้งแต่วันที่อัครภาคีแห่งอนุสัญญานี้ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะได้บอกเลิกอนุสัญญานี้.

แต่ทว่า เป็นที่เข้าใจกันโดยบ่งชัดว่า การบอกเลิกอนุสัญญาเช่นว่านี้ จะมีผลพิบบทสัญญาข้อใด ๆ ที่ได้บอกเลิกเสียแล้ว โดยความตกลงก่อนๆ ญาโดยอนุสัญญาฉบับนี้ ให้เป็นอันกลับใช้ได้ก็อันนั้นไม่ได้เลย.

ข้อ ๑๗.

อนุสัญญาฉบับนี้จะต้องได้รับสัตยาบัน และสัตยาบันทั้งสองฝ่ายนั้น จะต้องแลกเปลี่ยนกันณะกรุงเทพ ฯ ภายในระยะเวลาสั้นที่สุดที่จะกระทำได้.

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มแต่ละฝ่าย ได้ลงนามและประทับตราลงไว้ในอนุสัญญานี้เป็นสำคัญ.

ทำคู่กันสองฉบับเป็นภาษาฝรั่งเศสและกรุงเทพฯ ฯ เมื่อวันที่สี่สิบห้าของเดือนที่ห้า
พุทธศักราชสองพันสี่ร้อยหกสิบเก้า ตรงกับวันที่สี่สิบห้า สิงหาคม พุทธศักราช พันเก้าร้อย
ยี่สิบหก.

(ลงพระนามและประทับตรา) ไครทศประพันธ์

(ลงนามและประทับตรา) วาเรน

Convention
entre
le Royaume de Siam et la France Concernant aux Relation Particulières
du Siam et de l'Indochine
Signé à Bangkok, le 25 août, 1926.

PREAMBULE.⁽¹⁾

Sa Majesté le Roi de Siam et le Président de la République Française, également désireux d'assurer aussi complètement que possible aux relations particulières du Siam et de l'Indochine le bénéfice des dispositions du nouveau Traité d'Amitié, de Commerce et de Navigation signé par la France et le Siam le 14 Février 1925,⁽²⁾ ont résolu de conclure la présente Convention et de procéder dans le plus bref délai à la négociation des Arrangements complémentaires prévus par l'article 26 et le Protocole annexe dudit Traité relatifs à la réglementation des rapports entre l'Indochine et le Siam. Ils ont nommé à cet effet pour leurs Plénipotentiaires :

Sa Majesté le Roi de Siam :

S.A. le Prince Traidos Prabandh, Ministre des Affaires Etrangères;

M. le Président de la République Française :

S.E. Monsieur Alexandre Varenne, Gouverneur Général de l'Indochine Française;

lesquels après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes :

ARTICLE 1.

Le Traité d'Amitié, de Commerce et de Navigation conclu entre la République Française et le Royaume de Siam le 14 Février 1925 s'appliquera aux relations particulières du Siam et de l'Indochine dans toute la mesure où il ne sera pas incompatible avec la présente Convention ou les Arrangements prévus par elle, à partir du jour de l'échange des ratifications de la présente Convention.

ARTICLE 2.

L'article 2 du Traité du 14 Février 1925 garantissant au Siam et à l'Indochine le maintien et le respect réciproque de leurs frontières communes, les Hautes Parties

(1) Archives Division, Ministry of Foreign Affairs of Thailand (Bangkok Times Press, August B.E. 2470 (1927)).

(2) Treaty Series of Thailand Vol. 1, p. 53

Contractantes déclarent abrogés l'article 3 du Traité du 3 Octobre 1893⁽³⁾ et l'article 6 de la Convention du 13 Février 1904.⁽⁴⁾

Pour l'application des dispositions prévues au paragraphe 2 de l'article 2 du Traité du 14 Février 1925, Elles conviennent en outre de ce qui suit :

§ 1.—Dans les deux secteurs de la frontière siamo-indochinoise où celle-ci est constituée par le Mékong, une zone, de 25 kilomètres de largeur de chaque côté du tracé de cette frontière, sera démilitarisée.

§ 2.—Dans cette zone, le Siam et l'Indochine ne pourront entretenir sur leurs territoires respectifs d'autres forces armées que les effectifs de police nécessaires au maintien de la sûreté et de l'ordre publics.

Néanmoins, chacune des Hautes Parties Contractantes se réserve le droit de renforcer momentanément ces effectifs dans la mesure où le nécessiteraient des opérations de police extraordinaires. Elle se réserve également la faculté d'effectuer sur son territoire, à travers la zone démilitarisée, les transports de troupe et de matériel qu'exigeraient des opérations de police dans les circonscriptions voisines ou des opérations de guerre contre une tierce puissance.

Sur leurs territoires respectifs et dans la zone démilitarisée, les Hautes Parties Contractantes seront enfin autorisées à faire stationner en tout temps des aéronefs militaires non armés.

§ 3.—Il ne pourra exister dans la zone démilitarisée ni ouvrages fortifiés, ni établissements militaires, ni aérodromes exclusivement à l'usage de l'armée, ni dépôts d'armes, de munitions ou de matériel de guerre, à l'exception des seuls dépôts de matériel courant et de combustible nécessaires aux aéronefs militaires non armés.

Les divers casernements des forces de police pourront y comporter l'organisation défensive qu'exige normalement leur sécurité.

§ 4.—Par le moyen d'un Arrangement spécial qui sera négocié aussi prochainement que possible entre le Siam et l'Indochine, il sera procédé à la délimitation de la zone démilitarisée définie au § 1 ci-dessus.

Cet Arrangement devra également fixer la nature, les effectifs et l'armement des forces de police de chaque pays normalement entretenues dans cette zone.

Il devra déterminer les conditions dans lesquelles les Parties intéressées pourront user des facultés que leur accorde le deuxième alinéa du § 2 ci-dessus.

Il devra enfin définir le régime particulier de la navigation aérienne dans la zone démilitarisée et, notamment, les conditions dans lesquelles les aéronefs militaires ou civils de chacun des deux pays pourront survoler le lit du fleuve, s'y poser et y séjourner.

(3) Treaty Series of Thailand, Vol. 2, p. 143.

(4) Treaty Series of Thailand, Vol. 2, p. 185.

§ 5.—L'Arrangement particulier ainsi prévu sera élaboré par la "Haute Commission Permanente Franco-Siamoise du Mékong" instituée par l'article 10 ci-après et soumis à l'approbation des deux Gouvernements intéressés.

ARTICLE 3.

En vue d'éviter toutes contestations relatives au tracé de la frontière constituée par le Mékong entre le Siam et l'Indochine, les Hautes Parties Contractantes conviennent qu'il sera procédé sur place et d'un commun accord à une détermination de ce tracé.

La définition de la frontière fluviale du Mékong est, à cet effet, précisée comme suit :

1.—dans les parties de son cours où le Mékong n'est pas divisé en plusieurs bras par des îles, le thalweg du fleuve constitue la frontière entre le Siam et l'Indochine;

2.—dans les parties de son cours où le Mékong est divisé en plusieurs bras par des îles séparées de la rive siamoise à un moment quelconque de l'année par un bras d'eau courante, la frontière est constituée par le thalweg du bras du fleuve le plus proche de la rive siamoise;

3.—aux points où l'ensablement ou l'assèchement du bras du fleuve le plus proche de la rive siamoise rattacherait d'une façon permanente à cette rive des îles antérieurement séparées d'elle, la frontière suivrait en principe l'ancien thalweg de ce bras fluvial ensablé ou asséché. Toutefois, la Haute Commission Permanente du Mékong sera appelée à examiner pratiquement chaque cas de ce genre qui viendrait à se produire, et elle pourra alors proposer de déplacer cette frontière jusqu'au plus proche thalweg du fleuve, si elle juge ce déplacement désirable, ainsi qu'il est dès maintenant décidé pour les terres fluviales énumérées dans l'alinéa suivant.

Sont définitivement rattachées au territoire siamois les terres fluviales connues sous les noms de Don Khico, Don Khico-noi, Don Noi, Don Nhiat, Don Banphaeng, Hat Saipeh-Veunkoum, Don Keokong-Dinnua et Don Somhong, lesquelles peuvent être considérées les unes comme des parties de la rive siamoise, les autres comme de simples dépôts alluvionnaires dépendant de cette rive, plutôt que comme de véritables îles.

Les ressortissants français habitant ou cultivant les terres ci-dessus énumérées conserveront leur nationalité. Ils continueront, sous le régime de la loi siamoise et des Traités en vigueur, à jouir de leurs droits de résidence, de propriété ou de simple culture.

La Haute Commission Permanente Franco-Siamoise du Mékong sera chargée de procéder à la détermination du tracé de la frontière fluviale ainsi définie, sous réserve de l'approbation des deux Gouvernements intéressés.

Cette détermination comprendra la figuration du tracé de la frontière sur une carte du cours du Mékong à l'échelle du 1/10,000e. Elle comportera en outre un abornement

de la frontière elle-même dans toutes les parties du cours du Mékong où il sera jugé nécessaire.

ARTICLE 4.

Les Hautes Parties Contractantes, désireuses de faciliter le développement des relations économiques entre leurs territoires respectifs, conviennent que la navigation commerciale sera libre pour chacune d'Elles sur toute la largeur du Mékong, dans les deux parties du fleuve où celui-ci constitue la frontière entre le Siam et l'Indochine.

Les dispositions de l'article 4 de la Convention du 13 Février 1904 sont maintenues et confirmées.

Les compagnies de navigation commerciale qui pourraient être dans l'avenir autorisées par l'administration de chacun des deux pays riverains à utiliser des navires sur le Mékong-frontière devront être exclusivement des compagnies siamoises ou indochinoises.

ARTICLE 5.

La Haute Commission Permanente Franco-Siamoise du Mékong sera chargée d'examiner la possibilité de modifier le régime des concessions à bail accordées à la France par le Siam sur la rive droite du Mékong en vertu de l'article 6 du Traité du 3 Octobre 1893 et de l'article 8 de la Convention du 13 Février 1904.

Toutefois, il est d'ores et déjà convenu que les modifications qu'apporterait éventuellement au régime actuel de ces concessions un Arrangement spécial ne pourraient en aucun cas porter atteinte aux intérêts de l'Administration indochinoise ou de ses ressortissants à la date dudit Arrangement. Il est notamment entendu que le Gouvernement Siamois s'engage, en cas de modification du régime de ces concessions, à faciliter tous aménagements et toutes acquisitions ou locations privées de terrain sur la rive droite qui seraient nécessaires aux compagnies de navigation ou entreprises commerciales indochinoises sur le Mékong.

ARTICLE 6.

En raison de la nécessité pour le Siam de participer désormais à la police fluviale dans les deux parties de son cours où le Mékong sert de frontière, les Hautes Parties Contractantes conviennent d'abroger par la présente Convention l'article 2 du Traité du 3 Octobre 1893.

Chacune d'Elles sera ainsi autorisée à faire circuler des embarcations armées sur le Mékong-frontière soit pour le service de la Douane soit pour celui de la police de Sûreté.

Mais l'Arrangement spécial prévu par l'article 2 de la présente Convention devra également déterminer le nombre, le type, le tonnage et l'armement maximum de ces embarcations armées.

ARTICLE 7.

Dans les deux parties du cours du Mékong qui forment frontière entre le Siam et l'Indochine, les ressortissants des deux pays auront le droit de se livrer à la pêche sur toute la largeur du fleuve, mais seulement à l'aide d'engins flottants ou maniés à la main.

Les installations fixes de pêcherie ne pourront être utilisées dans chacune des deux zones d'eau territoriales que par les ressortissants du pays dont cette zone fait partie.

Aux embouchures des affluents, le droit de pêche dans les eaux du fleuve sera entièrement réservé aux ressortissants du pays qui possède la rive correspondante. La limite sur le fleuve en sera fixée, suivant les lieux et dans chaque cas particulier, par la Haute Commission Permanente du Mékong.

ARTICLE 8.

Les Hautes Parties Contractantes conviennent de régler par le moyen d'un Arrangement spécial sauvegardant leurs intérêts respectifs l'utilisation et la dérivation des eaux du Mékong-frontière pour des usages agricoles, industriels ou commerciaux, notamment aux fins d'irrigation et de production d'énergie électrique.

ARTICLE 9.

En ce qui concerne les travaux d'entretien ou aménagement du Mékong comme voie navigable, dans les deux parties de son cours où il forme frontière, il est convenu que la Haute Commission Permanente Franco-Siamoise du Mékong sera chargée d'élaborer un Règlement qui définira les conditions dans lesquelles les deux pays devront dorénavant participer à l'étude, à l'exécution et aux frais des dits travaux. Jusqu'à l'adoption de ce Règlement par les Parties intéressées, le régime actuel sera maintenu.

Cette Commission aura qualité pour proposer aux deux Gouvernements l'exécution de tous travaux qu'elle jugerait utiles ou nécessaires pour entretenir ou améliorer la navigabilité du fleuve; elle pourra également être appelée à donner son avis sur tous programmes de travaux de même nature que lui communiqueraient les deux Parties intéressées.

ARTICLE 10.

Il sera constitué une "Haute Commission Permanente Franco-Siamoise du Mékong" composée, en nombre égal, de fonctionnaires du Siam et de l'Indochine.

En plus des attributions dont elle est investie par les Articles 2, 3, 5, 6, et 9 de la présente Convention, la Haute Commission Permanente Franco-Siamoise du Mékong aura, d'une façon générale, pour mission de veiller à l'exécution des divers Arrangements spéciaux concernant la région frontière et d'étudier toutes questions soulevées par l'application du nouveau régime institué pour cette région; elle donnera notamment son avis dans le cas où surgiraient des contestations relatives au tracé de la frontière fluviale. Elle pourra aussi proposer toutes solutions utiles en vue du règlement amiable des questions relatives aux droits de culture exercés, à titre précaire, par les ressortissants des deux pays sur les terrains du lit du fleuve. Dans tous les cas, l'adoption de ses propositions demeurera subordonnée à l'approbation écrite et concertée des deux Gouvernements intéressés.

La Haute Commission Permanente Franco-Siamoise du Mékong sera également chargé de fournir aux deux Gouvernements intéressés tous renseignements utiles et de procéder à l'élaboration de tous règlements nécessaires pour assurer, dans les meilleures conditions de coopération, la police de la navigation, la police sanitaire et la police de sûreté dans la région frontière. Ces règlements pourront prévoir des sanctions pénales et seront mis simultanément en vigueur par les deux Gouvernements intéressés quand tous deux se seront mis d'accord à leur égard.

Il sera négocié aussitôt que possible entre le Siam et l'Indochine un Arrangement portant création et réglementation organique de la "Haute Commission Permanente Franco-Siamoise du Mékong" destiné à fixer, dans l'esprit du présent Article, les conditions d'organisation et de fonctionnement de ladite Commission.

ARTICLE 11.

Conformément aux dispositions du Protocole annexé au Traité du 14 Février 1925, un Arrangement particulier sera négocié aussitôt que possible entre les Hautes Parties Contractantes à l'effet de fixer de façon définitive le statut des sujets siamois en Indochine.

Cet Arrangement devra s'inspirer, dans la mesure du possible et dans un juste esprit de réciprocité, des dispositions du Traité du 14 Février 1925 qui règlent le statut des Indochinois au Siam. Les Hautes Parties Contractantes conviennent dès maintenant qu'il sauvegardera entièrement les droits souverains des deux Gouvernements intéressés en matière de réglementation de l'immigration étrangère sur leurs territoires respectifs.

Il est également convenu dès maintenant que les voyageurs de nationalité siamoise qui se rendent en Indochine pour un séjour dont la durée n'excède pas trois mois, y jouiront en tout ce qui concerne leurs personnes et la protection de leurs biens du traitement accordé aux ressortissants de la nation la plus favorisée.

ARTICLE 12.

Afin de rendre encore plus efficace la coopération de leurs administrations et de leurs polices respectivement en ce qui concerne la répression des crimes et délits sur toute l'étendue de leurs frontières communes, terrestres ou fluviales, il sera conclu entre le Siam et l'Indochine un Arrangement particulier qui révisera et complètera les instructions déjà données d'un commun accord aux fonctionnaires des deux pays au cours de l'année 1920.

ARTICLE 13.

Les Hautes Parties Contractantes conviennent qu'une Convention d'Extradition sera négociée aussitôt que possible entre la France et le Siam et rendue applicable à l'Indochine.

ARTICLE 14.

Les Hautes Parties Contractantes conviennent que l'«Arrangement commercial et douanier» prévu au paragraphe 4 du Protocole annexé au Traité du 14 Février 1925 abrogera l'article 5 du Traité du 3 Octobre 1893.

Cet Arrangement devra formuler toutes dispositions utiles en vue de faciliter la répression de la contrebande et plus spécialement du trafic illicite de l'opium sur la frontière siamo-indochinoise.

ARTICLE 15.

Les engagements réciproques définis par le premier paragraphe de l'article 7, le dernier paragraphe de l'article 8 et l'article 9 de la Convention du 13 Février 1904 ne correspondant plus aux besoins et aux capacités d'expansion économique du Siam et de l'Indochine, les Hautes Parties Contractantes déclarent abrogées les dispositions susvisées de ladite Convention.

Elles conviennent en outre que le Siam et l'Indochine devront établir d'un commun accord un programme de coopération pour le développement des voies de communication et des relations routières, ferroviaires, maritimes, fluviales, aériennes, télégraphiques, radiotélégraphiques et postales entre les deux pays.

Ce programme de travaux d'intérêt commun fera par la suite, chaque fois qu'une des Parties le jugera utile, l'objet d'une révision et d'une mise au point.

ARTICLE 16.

Sont abrogées toutes les dispositions des Traités et Accords conclus entre la France et le Siam antérieurement au Traité du 14 Février 1925 qui ne sont point compatibles avec la présente Convention.

Toutefois, les relations qui doivent faire l'objet des Arrangements complémentaires prévus par la présente Convention resteront, jusqu'au jour de l'application de ces Arrangements, régies par les dispositions anciennement en vigueur ou celles qui leur ont été substituées par le Traité du 14 Février 1925.

ARTICLE 17.

La présente Convention produira son effet du jour de l'échange des ratifications et restera en vigueur jusqu'à l'expiration d'une période de dix ans commençant au jour de l'échange des ratifications du Traité d'Amitié, de Commerce et de Navigation conclu entre la France et le Siam le 14 Février 1925.

Si, douze mois avant le terme ainsi défini, aucune des Hautes Parties Contractantes n'a notifié à l'autre Partie son intention de mettre fin à la présente Convention, cette dernière continuera d'être obligatoire jusqu'à l'expiration d'une année à partir du jour où l'une ou l'autre des Hautes Parties Contractantes l'aura dénoncée.

Toutefois, il est expressément entendu qu'une telle dénonciation ne saurait avoir pour effet de remettre en vigueur aucune des stipulations qui ont été abrogées tant par les Accords antérieurs que par la présente Convention.

ARTICLE 18.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront échangées à Bangkok dans le plus bref délai possible.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs cachets.

Fait en double, en français, à Bangkok, le vingt-cinquième jour du cinquième mois de la deux mille quatre cent soixante neuvième année de l'ère bouddhique correspondant au vingt-cinquième jour du mois-d'Août de la mil neuf cent vingt-sixième année de l'ère chrétienne.

(L.S.) TRAI DOS PRABANDH.

(L.S.) VARENNE.

ความตกลง

ระหว่าง

ราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
 เกี่ยวกับการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนตลอดแนวร่วมกัน

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตย
 ประชาชนลาว

โดยปรารถนาที่จะกระชับความสัมพันธ์อันดีและเพื่อสันติภาพ มิตรภาพและความ
 ร่วมมือระหว่างประเทศทั้งสองตลอดไป

โดยอ้างอิงอนุสัญญาวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1904 ความตกลงวันที่ 29 มิถุนายน
 ค.ศ. 1904 สนธิสัญญาวันที่ 23 มีนาคม ค.ศ. 1907 และพิธีสารแนบท้าย อนุสัญญาวันที่ 25
 สิงหาคม ค.ศ. 1926 และแผนที่ที่จัดทำขึ้นตามความตกลงทุกฉบับที่กล่าวถึงข้างต้น ซึ่งกำหนดเขตแดน
 ระหว่างประเทศทั้งสอง

โดยมีเจตจำนงที่จะจัดทำหลักเขตแดนทั้งทางบกและในแม่น้ำตลอดแนวเพื่อให้
 ทั้งสองฝ่ายรู้จักที่ตั้งของเส้นเขตแดนอย่างแน่ชัดและชัดเจนตลอดกาล

โดยมุ่งหวังว่าการดำเนินการดังกล่าวจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ
 และความร่วมมือชายแดนระหว่างกัน เสริมสร้างความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของแต่ละประเทศ

จึงได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1

รัฐบาลของทั้งสองประเทศตกลงที่จะร่วมกันสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนไทย-ลาว
 ตลอดแนว ให้เป็นไปตามอนุสัญญาวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1904 ความตกลงวันที่ 29 มิถุนายน
 ค.ศ. 1904. สนธิสัญญาวันที่ 23 มีนาคม ค.ศ. 1907 และพิธีสารแนบท้าย อนุสัญญาวันที่ 25
 สิงหาคม ค.ศ. 1926 และแผนที่ที่จัดทำขึ้นตามความตกลงทุกฉบับที่กล่าวถึงข้างต้น

- 2 -

ข้อ 2

เพื่อบรรลุดุวัตถุประสงค์ตามข้อ 1 รัฐบาลทั้งสองตกลงตั้งคณะกรรมการเขตแดนร่วม ไทย-ลาว โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของทั้งสองประเทศเป็นประธาน องค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าวของแต่ละฝ่ายจะมีจำนวนเท่าเทียมกัน ดังปรากฏในภาคผนวกแนบท้าย ความตกลงนี้ การเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของคณะกรรมการของฝ่ายใด ให้แจ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ

ข้อ 3

คณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย-ลาว มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. พิจารณาการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนตลอดแนวให้เป็นไปตามอนุสัญญาวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1904 ความตกลงวันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ. 1904 สนธิสัญญาวันที่ 23 มีนาคม ค.ศ. 1907 และพิธีสารแนบท้าย อนุสัญญาวันที่ 25 สิงหาคม ค.ศ. 1926 และแผนที่ที่จัดทำขึ้นตามความตกลงทุกฉบับที่กล่าวถึงข้างต้น

2. ร่วมกันกำหนดพื้นที่ที่จะทำการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนตลอดแนว
3. จัดทำแผนที่เส้นเขตแดนตลอดแนวระหว่างประเทศทั้งสอง
4. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยปฏิบัติงานของคณะกรรมการ 4 ตามแต่

จะเห็นสมควร

ข้อ 4

คณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย-ลาว จะประชุมกันปกติปีละ 1 ครั้ง ถ้ามีความจำเป็นคณะกรรมการร่วมจะประชุมกันเป็นการพิเศษก็ได้

ทั้งสองฝ่ายจะผลัดเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม การประชุมจัดขึ้นที่ประเทศใด ประเทศนั้นจะเป็นผู้รับภาระค่าอาหาร และค่าที่พักให้อีกฝ่ายหนึ่ง

ข้อ 5

ความรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำหลักเขตแดนร่วมกันของรัฐบาลแต่ละฝ่ายให้ใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนร่วมในส่วนของแต่ละฝ่าย ให้ฝ่ายนั้นรับผิดชอบเอง สำหรับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับวัสดุที่ใช้ในการจัดทำหลักเขตแดนแก่ รัฐบาลแต่ละฝ่ายจะรับผิดชอบครึ่งหนึ่ง

2. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนที่ขนย้ายในบริเวณชายแดนของทั้งสองประเทศ ให้ถือว่าไม่เป็นการนำเข้าหรือส่งออกของแต่ละประเทศ

- 3 -

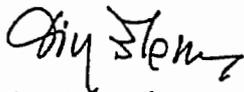
ข้อ 6

ให้ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่มีการลงนามโดยผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจ
ถูกต้องจากรัฐบาลของทั้งสองประเทศ

ทำที่ สงขลา ณ วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2539 เป็นภาษาไทยและภาษาลาวเป็นคู่
ฉบับ ดับททั้งสองภาษาใช้เป็นหลักฐานได้เท่าเทียมกัน

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

(นายอำนาจ วีรวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการต่างประเทศ

(นายสมสะอาด เล่งสะหวัด)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

องค์ประกอบคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย-ลาว (ฝ่ายไทย)

1.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	ประธานกรรมการ
2.	ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	รองประธานกรรมการ
3.	ผู้บัญชาการทหารสูงสุด หรือผู้แทน	กรรมการ
4.	ผู้แทนกองทัพบก	กรรมการ
5.	เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือผู้แทน	กรรมการ
6.	เอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์	กรรมการ
7.	เจ้ากรมแผนที่ทหาร หรือผู้แทน	กรรมการ
8.	เจ้ากรมอุทกศาสตร์ หรือผู้แทน	กรรมการ
9.	ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
10.	อธิบดีกรมการปกครอง หรือผู้แทน	กรรมการ
11.	อธิบดีกรมทรัพย์สินทางพาณิชย์ หรือผู้แทน	กรรมการ
12.	อธิบดีกรมเจ้าท่า หรือผู้แทน	กรรมการ
13.	อธิบดีกรมเอเชียตะวันออก หรือผู้แทน	กรรมการ
14.	อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย	กรรมการ
15.	รองอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย	กรรมการ
16.	ผู้อำนวยการกองเขตแดน กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย	กรรมการและเลขานุการ
17.	เจ้าหน้าที่กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

องค์ประกอบคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย-ลาว (ฝ่ายลาว)

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
ประธานคณะกรรมการร่วมมือลาว-ไทย	ประธาน
2. รองประธานคณะกรรมการร่วมมือลาว-ไทย	รองประธาน
3. เอกอัครราชทูตลาวประจำประเทศไทย	กรรมการ
4. หัวหน้ากรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
5. รองหัวหน้ากรมใหญ่ป้องกันความสงบ กระทรวงภายใน	กรรมการ
6. ที่ปรึกษากฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
7. รองหัวหน้ากรมแผนที่แห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
8. รองหัวหน้ากรมชายแดนแห่งชาติ กระทรวงภายใน	กรรมการ
9. ผู้แทนสำนักงานนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
10. ผู้แทนกรมใหญ่เสนาธิการ กระทรวงป้องกันประเทศ	กรรมการ
11. ผู้แทนกรมสู้รบ กระทรวงป้องกันประเทศ	กรรมการ
12. ผู้แทนกรมเอเชีย-แปซิฟิก และแอฟริกา กระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
13. ผู้แทนกรมคมนาคม กระทรวงคมนาคม ขนส่ง ไปรษณีย์
และก่อสร้าง	กรรมการ
14. ผู้แทนกรมธรณีวิทยา และบ่อแร่ กระทรวงอุตสาหกรรม
และหัตถกรรม	กรรมการ
15. หัวหน้าแผนกชายแดน กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย	กรรมการ
16. เลขาธิการคณะร่วมมือลาว-ไทย	กรรมการ
17. หัวหน้าแผนกคุ้มครองเส้นเขตแดน และหลักหมาย
กรมชายแดนแห่งชาติ กระทรวงภายใน	กรรมการ

**ຂໍ້ຕົກລົງລະຫວ່າງ
ຮາຊະອານາຈັກໄທ ກັບ
ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ກ່ຽວກັບການສຳຫລວດ ແລະ ປັກຫລັກໝາຍຊາຍແດນ
ຕະຫລອດເສັ້ນຊາຍແດນຮ່ວມກັນ.**

ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ຮາຊະອານາຈັກໄທ ແລະ ລັດຖະບານແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ;

ໂດຍປາດຖະໜາ ທີ່ຈະຮັດແໜ້ນສາຍພົວພັນອັນດີ ເພື່ອສັນຕິພາບ, ມິດຕະພາບ ແລະ ການຮ່ວມມື ລະຫວ່າງທັງສອງປະເທດຕະຫລອດໄປ;

ໂດຍອ້າງເຖິງ ສັນຍາ ວັນທີ 13 ກຸມພາ 1904, ຂໍ້ຕົກລົງວັນທີ 29 ມິຖຸນາ 1904, ສົນທິສັນຍາ ວັນທີ 23 ມີນາ 1907 ແລະ ອານຸສັນຍາແນບທ້າຍ, ສົນທິສັນຍາ ວັນທີ 25 ສິງຫາ 1926 ແລະ ແຜນທີ່ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນຕາມຂໍ້ຕົກລົງທຸກສະບັບທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງຊຶ່ງກຳນົດເສັ້ນຊາຍແດນລະຫວ່າງສອງປະເທດ;

ໂດຍມີເຈດຕະນາທີ່ຈະປັກຫລັກໝາຍຊາຍແດນລວມທັງທ່າງບົກ ແລະ ໃນແມ່ນ້ຳຕະຫລອດເສັ້ນຊາຍແດນ ເພື່ອໃຫ້ທັງສອງຝ່າຍຮູ້ຈຸດທີ່ຕັ້ງຂອງເສັ້ນຊາຍແດນຢ່າງຊັດເຈນ ແລະ ຈະແຈ້ງຕະຫລອດການ;

ໂດຍມັງຫວັງວ່າການດຳເນີນການດັ່ງກ່າວ ຈະເປັນການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ການຮ່ວມມືທາງດ້ານຊາຍແດນຊຶ່ງກັນແລະກັນ ເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ຄວາມຈະເລີນກ້າວໜ້າຂອງແຕ່ລະປະເທດ,

ຈຶ່ງໄດ້ຕົກລົງກັນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

ຂໍ້ 1

ລັດຖະບານທັງສອງປະເທດຕົກລົງທີ່ຈະຮ່ວມກັນສຳຫລວດ ແລະ ປັກຫລັກໝາຍຊາຍແດນໄທແລະລາວ ຕະຫລອດເສັ້ນຊາຍແດນ ໃຫ້ເປັນໄປດາມສັນຍາ ວັນທີ 13 ກຸມພາ 1904, ຂໍ້ຕົກລົງ ວັນທີ 29 ມິຖຸນາ 1904, ສົນທິສັນຍາ ວັນທີ 23 ມີນາ 1907 ແລະ ອານຸສັນຍາແນບທ້າຍ, ສົນທິສັນຍາ ວັນທີ 25 ສິງຫາ 1926 ແລະ ແຜນທີ່ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນຕາມຂໍ້ຕົກລົງທຸກສະບັບທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ.

ຂໍ້ 2

ເພື່ອບັນລຸຈຸດປະສົງຕາມຂໍ້ 1 , ລັດຖະບານທັງສອງຕົກລົງສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມາທິການຊາຍແດນຮ່ວມ ໄທ - ລາວ , ໂດຍແມ່ນລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງການຕ່າງປະເທດຂອງແຕ່ລະປະເທດເປັນປະທານ. ອົງປະກອບຂອງຄະນະກຳມາທິການດັ່ງກ່າວຂອງແຕ່ລະຝ່າຍມີຈຳນວນເທົ່າທຽມກັນຊຶ່ງມີຢູ່ໃນສາລະບານຂອງຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້. ການປ່ຽນແປງອົງປະກອບຂອງຄະນະກຳມາທິການຂອງຝ່າຍໃດ ໃຫ້ຄະນະກຳມາທິການຝ່າຍນັ້ນແຈ້ງໃຫ້ອີກຝ່າຍໜຶ່ງຊາບ.

ຂໍ້ 3

ຄະນະກຳມາທິການຊາຍແດນຮ່ວມ ໄທ - ລາວ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້ :

1. ພິຈາລະນາການສຳຫລວດ ແລະ ປັກຫລັກໝາຍຊາຍແດນຕະຫຼອດເສັ້ນຊາຍແດນໄທ-ລາວ ໃຫ້ເປັນໄປຕາມສັນຍາ ວັນທີ 13 ກຸມພາ 1904 , ຂໍ້ຕົກລົງ ວັນທີ 29 ມິຖຸນາ 1904 , ສົນທິສັນຍາ ວັນທີ 23 ມີນາ 1907 ແລະ ອານຸສັນຍາແນບທ້າຍ , ສົນທິສັນຍາ ວັນທີ 25 ສິງຫາ 1926 ແລະ ແຜນທີ່ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນຕາມຂໍ້ຕົກລົງທຸກສະບັບທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ.
2. ຮ່ວມກັນກຳນົດພື້ນທີ່ ທີ່ຈະດຳເນີນການສຳຫລວດ ແລະ ປັກຫລັກໝາຍຕະຫລອດເສັ້ນຊາຍແດນ.
3. ສ້າງແຜນທີ່ເສັ້ນຊາຍແດນຕະຫລອດຊາຍແດນລະຫວ່າງສອງປະເທດ.
4. ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະອະນຸກຳມະການ ເພື່ອຊ່ວຍຄະນະກຳມາທິການຊາຍແດນຮ່ວມ ໃນການປະຕິບັດງານຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ຂໍ້ 4

ຄະນະກຳມາທິການຊາຍແດນຮ່ວມ ໄທ - ລາວ ຈະປະຊຸມກັນປົກກະຕິ ປີລະໜຶ່ງຄັ້ງ, ຖ້າເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນຄະນະກຳມາທິການຮ່ວມຈະປະຊຸມກັນຄັ້ງວິສາມັນອີກກໍໄດ້.

ທັງສອງຝ່າຍຈະຕັດປ່ຽນກັນເປັນເຈົ້າພາບຈັດກອງປະຊຸມນີ້. ກອງປະຊຸມເປີດຂຶ້ນຢູ່ປະເທດໃດ ປະເທດນັ້ນຈະເປັນຜູ້ຮັບພາລະ ຄ່າຢູ່ກິນ ແລະ ພັກເຊົາໃຫ້ອີກຝ່າຍໜຶ່ງ.

ຂໍ້ 5

ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການດຳເນີນການປັກຫລັກໝາຍຊາຍແດນຮ່ວມກັນຂອງລັດຖະບານແຕ່ລະຝ່າຍ ໃຫ້ປະຕິບັດຫລັກການດັ່ງນີ້ :

1. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ກ່ຽວກັບການສຳຫລວດແລະປັກຫລັກໝາຍຊາຍແດນຮ່ວມໃນສ່ວນຂອງແຕ່ລະຝ່າຍໃຫ້ຝ່າຍນັ້ນຮັບຜິດຊອບເອງ, ສຳລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍກ່ຽວກັບວັດຖຸທີ່ໃຊ້ໃນການປັກຫລັກໝາຍຊາຍແດນນັ້ນ ລັດຖະບານແຕ່ລະຝ່າຍຈະຮັບຜິດຊອບເຄິ່ງໜຶ່ງ.

2. ວັດຖຸປະກອນທີ່ໃຊ້ໃນການສຳຫລວດ ແລະ ປັກຫລັກໝາຍຊາຍແດນທີ່ຂົນຍ້າຍໃນບໍລິເວນ
ຊາຍແດນທັງສອງປະເທດ ບໍ່ໃຫ້ຖືວ່າເປັນການນຳເຂົ້າ ຫລືສົ່ງອອກຂອງແຕ່ລະປະເທດ.

ຂໍ້ 6

ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ນັບແຕ່ມີລົງນາມເປັນຕົ້ນໄປ ໂດຍຕັ້ງທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ
ອຳນາດຈາກລັດຖະບານຂອງທັງສອງປະເທດ.

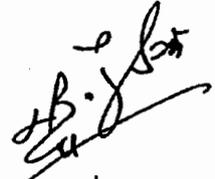
ເຮັດທີ່ ສົງຂາ, ວັນທີ 8 ກັນຍາ 1996, ເປັນສອງຕົ້ນສະບັບ, ພາສາ ໄທ ແລະ ພາສາ ລາວ,
ທັງສອງພາສາມີຄຸນຄ່າເທົ່າທຽມກັນ.

ສຳລັບ ລັດຖະບານ ແຫ່ງ
ຣາຊະອານາຈັກໄທ

ສຳລັບ ລັດຖະບານ ແຫ່ງ
ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ອຳນວຍ ວິຣະວັນ
ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແລະ
ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງ
ການຕ່າງປະເທດ

ສົມສະຫວາດ ເລັ່ງສະຫວັດ
ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງ
ການຕ່າງປະເທດ

ສາລະບານ

ອົງປະກອບຄະນະກຳມາທິການຮ່ວມເຂດແດນຮ່ວມ ລາວ-ໄທ (ຝ່າຍໄທ)

1.	ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງການຕ່າງປະເທດ	ປະທານຄະນະກຳມະການ;
2.	ປະລັດກະຊວງການຕ່າງປະເທດ	ຮອງປະທານ ກຳມະການ;
3.	ຜູ້ບັນຊາການທະຫານສູງສຸດ ຫລື ຜູ້ແທນ	ກຳມະການ;
4.	ຜູ້ແທນກອງທັບປົກ	ກຳມະການ;
5.	ເລຂາທິການຄວາມໝັ້ນຄົງແຫ່ງຊາດ ຫລື ຜູ້ແທນ	ກຳມະການ;
6.	ເອກອັກຄະຣາຊະທູດ ທີ່ ວຽງຈັນ	ກຳມະການ;
7.	ເຈົ້າກົມແຜນທິທະຫານ ຫລື ຜູ້ແທນ	ກຳມະການ;
8.	ເຈົ້າກົມອຸທິກກະສາດ ຫລື ຜູ້ແທນ	ກຳມະການ;
9.	ຜູ້ແທນກະຊວງມະຫາດໄທ	ກຳມະການ;
10.	ອະທິບໍດີກົມການປົກຄອງ ຫລື ຜູ້ແທນ	ກຳມະການ;
11.	ອະທິບໍດີກົມຊັບພະຍາກອນທໍລະນີ ຫລື ຜູ້ແທນ	ກຳມະການ;
12.	ອະທິບໍດີກົມເຈົ້າທ່າ ຫລື ຜູ້ແທນ	ກຳມະການ;
13.	ອະທິບໍດີກົມເອເຊັຍຕາເວັນອອກ ຫລື ຜູ້ແທນ	ກຳມະການ;
14.	ອະທິບໍດີກົມສົນທິສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ	ກຳມະການ;
15.	ຮອງອະທິບໍດີກົມສົນທິສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ	ກຳມະການ;
16.	ຜູ້ອຳນວຍການກອງເຂດແດນ
ກົມສົນທິສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ	ກຳມະການແລະເລຂານຸການ;
17.	ເຈົ້າໜ້າທີ່ກົມສົນທິສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ	ກຳມະການແລະຜູ້ຊ່ວຍເລຂານຸການ.

ລາຍຊື່ຄະນະກຳມາທິການຊາຍແດນຮ່ວມລາວ - ໄທ (ຝ່າຍລາວ).

1.	ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງການຕ່າງປະເທດ, ປະທານຄະນະກຳມາທິການ
ຮ່ວມມື ລາວ - ໄທ	ເປັນປະທານ;
2.	ຮອງປະທານຄະນະກຳມາທິການຮ່ວມມືລາວ - ໄທ	ເປັນຮອງປະທານ;
3.	ເອກອັກຄະລັດຖະທູດລາວ ປະຈຳ ປະເທດໄທ	ກຳມະການ;
4.	ຫົວໜ້າກົມສົນທິສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ
ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ	ກຳມະການ;
5.	ຮອງຫົວໜ້າກົມໃຫຍ່ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບກະຊວງພາຍໃນ	ກຳມະການ;
6.	ທີ່ປຶກສາກົດໝາຍກະຊວງການຕ່າງປະເທດ	ກຳມະການ;
7.	ຮອງຫົວໜ້າກົມແຜນທີ່ແຫ່ງຊາດ ສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ	ກຳມະການ;
8.	ຮອງຫົວໜ້າກົມຊາຍແດນແຫ່ງຊາດ ກະຊວງພາຍໃນ	ກຳມະການ;
9.	ຜູ້ແທນຈາກຫ້ອງວ່າການສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ	ກຳມະການ;
10.	ຜູ້ແທນກົມໃຫຍ່ເສນາທິການ ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ	ກຳມະການ;
11.	ຜູ້ແທນກົມສຸລິບກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ	ກຳມະການ;
12.	ຜູ້ແທນກົມ ອາຊີ-ປາຊີຟິກ ແລະ ອາຟຣິກາ
ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ	ກຳມະການ;
13.	ຜູ້ແທນກົມຄົມມະນາຄົມ ກະຊວງຄົມມະນາຄົມ ຂົນສົ່ງ ໄປສະນີ
ແລະ ກໍ່ສ້າງ	ກຳມະການ;
14.	ຜູ້ແທນກົມທໍລະນີສາດ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ກະຊວງອຸດສະຫະກຳ
ແລະ ຫັດຖະກຳ	ກຳມະການ;
15.	ຫົວໜ້າພະແນກຊາຍແດນກົມສົນທິສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ;	ກຳມະການ;
16.	ເລຂາທິການຄະນະຮ່ວມມືລາວ - ໄທ	ກຳມະການ ;
17.	ຫົວໜ້າພະແນກຄຸ້ມຄອງເສັ້ນຊາຍແດນ ແລະ ຫັດຖະກຳ
ກົມຊາຍແດນແຫ່ງຊາດ ກະຊວງ ພາຍໃນ.	ກຳມະການ.